

Katalikas, kurs neremia katalikiškos spaudos, neturi teisės vadintis geru Bažnyčios vaiku.

Vyskupas Ketteleris

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. SVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

EINA ANTRADIENIAIS IR
PENKTADIENIAIS

EINA NUO 1915 METŲ

SOUTH BOSTON, MASS., SVENTŲJŲ METŲ SPALIŲ-OCTOBER, 2 D., 1934 M., No. 76.

KAINA 5 CENTAI

Sveikinam Jo Ekscelenciją Vyskupą Matulionį

Atvykstantį Amerikon

(TELEGRAMA "DARBININKŲ")

J. E. VYSKUPAS MATULIONIS ATVAŽIUOJA AMERIKON. PASIEKS NEW YORKĄ TREČIADIENI SPALIŲ 2 D., (Gal 3 d. Red.) LAIVU "KUNGS-HOLM", LYDIMAS KUN. MIKŠIO. PO PRIEMIMO VYKSTA MARIANAPOLIO KOLEGIJON, THOMPSON, CONN.

Kun. J. Simonaitis,
Elizabeth, N. J.

J. E. Vyskupą Teofilij Matulionį kvietė Amerikon Kunigų Vienybė ir Amerikos Lietuvių Katalikų Federacija. Visa mūsų išeivija džiaugėsi tuo sumanymu ir laukė Garbingojo Ganytojo atvykstant. Ir sulaukė. Šiandien J. E. Vyskupas Matulionis pas mus. Amerikos Lietuvių Katalikų Federacija ir Kunigų Vienybė ruošia Garbingajam Ganytojui maršrutą, kurį paskelbsime gavę iš Centrų.

L. D. S. Centras Sveikina Garbingąjį Ganytoją ir prašo Lietuvių Darbininkų Sąjungai Ganytojiško Palaiminimo.

J. E. Vyskupas Teofilijus Matulionis atvyko pas mus metams suėjus nuo grįžimo iš sovietų pragarų.

Pereitais metais, spalio 19 d., iš Rusijos grįžo Kaunas, paleisti iš kalėjimų ir koncentracijos stovyklų lietuviai kankiniai, dvasiškai ir pasaulionys, iš viso 15 asmenų: J. E. Vyskupas Matulionis, kunigai: Velička Kazimieras, Pronkietis Augustinas, Ladyga Jonas, Bugenis Mykolas, Čegys Vladislovas, Paulavičius Jonas, Deinis Vincentas, Ilginas Vincentas, Paškevičius Vitoldas, Juršanas Kazimieras, ir pasaulionys: agr. Stebulis Juozas, geležinkelietis Velička Vincentas, varg. Jesenauskas ir Ginetienė Ona.

Grįžusius Lietuvą labai iškilmingai priėmė. Pasakyta sveikinimo kalbės. Minia žmonių verkė, žiūrėdama į apdriskusius ir išbadėjusius kankinius. Džiaugėsi susilaukę jų tėvynėn. Sutikimas buvo jaudinantis.

Garbingąjį Ganytoją pažino kiekvienas petrapilietis, nes jis ilgai klebonavo Petrapilyje širdies Jėzaus bažnyčioje už Narvos vartų.

Rusijoje bolševikai pirmą kartą jį suėmė 1923 m. ir pasmerkė 3 metus kalėti. Jau tada Lietuvos valdžia būtų jį išgavus grįžti Lietuvon, bet Garb. Ganytojas atsisakė grįžti, tikėdamasis bausmę atlikęs galėsias vėl dirbti kunigo darbą. 1929 m. vysk. Matulionis atsidūrė vėl kalėjime Solovkuose, iš kur jau nėra vilties grįžti, ir pagaliau buvo išvartytas dirbti priverstinį darbą. Dirbo miške, pelkėtose vietose. Solovkai, tai baisėnis pragaras ir už carų laikais "katorga". Ten bedirbdamas visiškai nusilpo ir neteko sveikatos. Į Maskvą atvažiavo sutinusiomis kojomis ir turėjo gulėti ligoninėje.

Dėl suprantamų priežasčių nebuvo žinoma, kada Matulionis išventintas į vyskupus. Niekas apie jo titulą nežinojo. Net kun. Deinis, ilgą laiką kartu su vyskupu Matulioniu dirbęs miškuose, artimai su juo susibičiuliavęs, sužinojo Matulionį esant vyskupu tik grįžtant Lietuvon, Indros stoty, Latvijoje. Tai buvo visiems didžiausias šurpizas.

Vyskupas Teofilijus Matulionis gimė 1873 m., A. luntos parapijoje. Kunigų išventintas 1900 m. Konsekruotas 1929 m. vasario 8 d.

J. E. Vyskupo Matulionio palydovas kun. Mikšys

Prezidentas Skelbia Paliaubas Tarp Darbo ir Kapitalo

Washington, D. C. — Sekmadienio vakare Prez. Roosevelt pasakė ugningą kalbą per radio. Jis atsisaukė į darbininkus ir darbdavius sudėti "ginklus" ir pradėti taikų bendradarbiavimą.

Prezidentas Roosevelt užtikrina, kad naujai perorganizuota ir pertvarkyta NRA apsaugos darbo ir kapitalo teises. Per šį mėnesį prez. Roosevelt tarsis su organizuotų darbininkų atstovais ir darbdavių atstovais, kad išvengtų nesusipratimų; visus nesusipratimus bandys likviduoti taikiu būdu.

Vadinasi, prez. Roosevelt užtikrina visiems teisingumą: kas taisyta bus pataisyta. Duok Dieve, kad prezidento kalba neliktų balsas tyruose. Praeity taip pat buvo pasakyta gražių kalbų ir duota nemažai pažadėjimų, bet į tas kalbas kapitalistai mažai kreipė dėmesio.

NRA neatsiekė to, ką norėjo. Pastaraisiais laikais išrodė, kad visoje valstybėje kils generalis streikas, kurį seks civilis karas. Taip buvo bepradėdą pranašauti rimti valstybės vyrai.

Kada NRA pradėjo leisti kodus, buvo manyta, kad ir darbininkai turės lygią reprezentaciją tų kodų vykdyme. Bet labai apsirikome. Kodų leidėjai kokiais tai išrokavimais manė, kad organizuotų darbininkų atstovybė nereikalinga, kad ir be jos galima apseiti. Vėliau davė koncesijų ir darbininkams, bet labai mažai. Išleista apie 500 kodų, bet tik apie porą tuzinų kodų vykdyti turėjo reprezentaciją ir darbininkai.

Yra buvęs Rusijos karinomenės kapelionis, Rusijos — Japonijos karo metu. Po karo atvyko Amerikon ir čia klebonavo Pennsylvania, Mich. ir kitose valstybėse lietuvių parapijose. Pasauliniam karui pražūsus kun. Mikšys grįžo Lietuvon.

Taigi NRA priėjo liepto galą. Pažadėjimai, kad bus apsaugoti darbininkai ir smulkieji biznierių liko pažadėjimais. Tikrenybėje pasinaudojo tik stambieji industrialistai. Jie smaugė smulkiuosius. Prasidėjo streikai. Gen. Johnson išėjo atvirai prieš organizuotus darbininkus. Darbininkai reikalavo, kad gen. Johnson pasitrauktų.

Gen. Johnson pasitraukus, prez. Roosevelt NRA paėmė į savo rankas, ją perorganizavo ir štai susilaukėme naujų pažadėjimų. Bet darbininkai labai šaltai tuos pažadėjimus priėmė. Laukia darbų.

Darbininkai reikalauja trumpesnių darbo valandų, kad bedarbiai gautų darbus; didesnių algų, kad dirbant nereiktų badauti dirbantiems ir jų šeimynoms.

DARBININKAI REIKALAUJA STIPRESNĖS NRA

San Francisco, Kal. — Amerikos Darbo Federacija, per savo veikiantį komitetą, reikalauja pertvarkyti ekonominės organizacijos ir padidinti darbą pramonėje ir industrijoje.

Federacijos taryba taip pat pageidauja, kad NRA kodai būtų praplėsti taip, kad pasididintų darbas ir darbininkų algos.

Konvencijai pasiulyta plati legislaturinė programa, kurioje reikalaujama įvesti 30 val. savaitę, minimum algų įstatymai, senatvės pragyvenimo užtikrinimas ir ratifikuoti konstitucijos pataisą, panaikinant vaikų darbą.

LAUKAN IŠ LIETUVIŠKOS ŽEMĖS RAUBRITERIŲ ORDENO LIKUČIAI

Klaipėda — Rugsėjo 13 d., š. m., šaulių namuose įvyko masinis lietuvių mitingas pareikšti protestą prieš karžygių kapų išniekinimą, Susirinko tūkstančiai lietuvių. Pasakyta ugningos kalbos. Visų šukis buvo: "Laukan iš lietuviškos žemės raubriterių ordeno likučiai". Salėje buvo iškabinta šie pasipiktinimo obalsiai:

Griežčiausioji bausmė barbarams, išniekinusiems mūsų karžygių kapus!

Lietuviškoji Direktorija ir lietuviškasis Magistrate, išvalykite kraštą nuo tėvynės išdavikų!

Jesučio žudytojai vėl pradėjo savo nuožmų darbą. Budėkime!

Rankas šalin nuo mūsų lietuviško pajūrio!

Prieš v o k i š k ą š ū k į "Drang nach Osten" pastatykite savo šūkį "Drang nach Westen" į lietuviškas žemes!

Svetimieji tiesia savo kruvinas rankas į mūsų kraštą. Vieningai stovėkime sargyboje!

Gubernatoriau, visi lietuviai vieningai su Tavim!

Per aukas atvaduoję mūsų pajūrį visi ginsime iki paskutinio kraujo lašo.

LAIVAS NEW BEDFORD UŽPLAUKĖ ANT UOLOS

Pasažieriai Išgelbėti Woods Hole, Cape Cod, Mass. — Sekmadienio vakare, laivas New Bedford važiuo iš New Bedford, Mass. į Edgartown, Mass. ir kelyje ties Uncatena salos užvažiavo ant uolos, į kurią prakiрто laivą. Pagelbon pribuvo žvejai su savo laivais ir išgelbėjo visus pasažierius, kurių buvo apie 70.

KUN. MARTIS NAUJOJE VIETOJE

Gary Ind. — Šiomis dienomis kun. J. Martis, šv. Kazimiero lietuvių par. klebonas, paskirtas klebonu į šv. Gabrieliaus lietuvių parapiją, Milwaukee, Wis., kur klebonavo a. a. kun. Balinskas.

J. E. VYSKUPAS TEOFILIUS MATULIONIS

KATALIKŲ JAUNIMO PARADAS CHICAGOJE

Pereitą ketvirtadienį Chicagoje, įvyko KATALIKŲ JAUNIMO paradas, ryšium su Padorumo Legijono vedama kampanija prieš nepadorius ir tvirkinančius krutamuosius paveikslus.

Parade dalyvavo apie 70,000 jaunimo iš parapijų mokyklų ir kolegijų. Jaunimui vadovavo katalikų kunigai ir pasaulionys. Parade buvo nešama daugybė vėliavų ir didžiulė Popiežiaus vėliava.

Parodojuančių šukiai: "Mes siekiame geresnių paveikslų, bet ne jų visišką sunaikinimą"; "Švarus miestas reikalingas švartų filmų"; "Švariose filmose, sveikas, rasi daug gražaus įkvėpimo savo mintims".

Parado vyriausiu vadovu buvo J. E. Vyskupas B. J. Sheil ir parado maršalu buvo teisėjas J. Burke.

"Geras katalikiškas laikraštis yra nuolatinė misija".

MIRĖ KARDINOLAS GIUSEPPI MORI

Vatikanas — Rugsėjo 29 d. mirė J. E. Kardinolas Juozapas Mori, Apaštališkojo Sosto Aukščiausiojo Teismo Teisėjas, Loro Piceno, arti Macerata. Jis buvo 84 metų amžiaus. Sirgo širdies liga.

A. a. Kardinolas Mori pakeltas kardinolu 1922 metais.

TRAUKINIŲ KATASTROFA

London — Šiomis dienomis ties Warrington susimušė traukiniai. Užmušta 14 žmonių ir apie 100 sužeista.

BUS'AS TRENKĖ Į STULPĄ

Sekmadienio vakare, Somerville, Mass., Elevated kompanijos bus'as trenkė į stulpą ir jį išvertė. Bus'as važiuojęs pasažieriai nukentėjo, bet nepavojingai: 8 sužeisti ir nuvežti Central ligoninėn.

VIETINĖS ŽINIOS

VILNIAUS GĖDULOS MINĖJIMAS

Kviečiamas Vyskupas

Spalių 7 d., 2 val. p. p. įvyks didžiulis minėjimas, spalio 9 d. Minėjimui vadovauja L. R. K. Federacijos vietinis skyrius. Jame kalbės kun. K. Urbonavičius, kun. K. Vasy; dainuos Šv. Petro parapijos choras, artistas p. Rapolas Juška, dalyvaus daug dvasiškių ir visi So. Bostono ir apylinkės lietuviai.

Kas svarbiausia, kad tur būt šiose iškilmėse dalyvaus Jo Ekselencija Vyskupas Matulionis, neseniai grįžęs iš bolševikijos ir spalio 2 d., atplaukęs New Yorkan.

Sekančiame "Darbininke" plačiai pranešime apie bažnytinę ir tautinę Vilniaus gedulos apvaikščiavimą.

Uždarytosios Bankos Prezidentas Kaltas

Daniel C. Mulloney, uždarytosios Federal National Banko prezidentas, ir John A. Deery, uždarytosios Salem Trust kompanijos viršininkas, pirmadienį, spalio 1 d., pripažinti kaltais už peržengimą tautinių bankų įstatymų. Abu bankieriai buvo teisiami Federaliame kriminaliame teisme.

Daniel C. Mulloney būvė kaltinamas už išėmimą \$131,000 bankos pinigų ir pervedimą Deery per taip pavadinamą "Straw" vardu Miss Helen L. Ganley.

Federal National banko uždaryta labai daug ir lietuvių pinigų.

Pripažintiems kaltais Teisėjas Morton, Jr. pasikirs bausmę vėliau.

Ūkininkų Piknikas Pavyko

Sekmadienį, rugsėjo 30 d., Romuvos parke, Montello, Mass., ūkininkų piknikas pavyko. Nors iš ryto lietus labai lyjo, ir per visą dieną oras buvo neaiškus ir net iki pat vakaro su pertraukomis linojo, bet į pikniką suvažiavo labai daug žmonių. Programa buvo įvairi. Kalbėjo adv. F. J. Bagočius, A. F. Kneizys ir S. Mikelsonas. Ūkininkas p. Stasys Vincunas iš Randolph vadovavo.

Mergaitė 15 metų Automobilu Užmušė Vaiką

Rugsėjo 29 d., Klara Judikaitė, 15 metų amžiaus, gyv. 632 E. 8th street, važiavo skolinu automobiliu ir prie kampo D ir West Third St., užvažiavo ant Joseph Robertio, 5 metų amžiaus, gyv. 166 W. Third St., kuris ten žaidė. Mergaitė Judikaitė policija areštavo ir kaltina ją užmušime vaiko ir už vairavimą automobilio be leidimo.

Kartu su Klara važiavo jos sesuo Mildreda. Vaikas mirė bevežant ligoninėn.

Mirė Dr. Kapočiaus Motina

Rugsėjo 30 d., mirė Elzbieta Pačiuvienė (Kapočienė), apie 70 metų amžiaus, gyv. Philadelphia, Pa. Laidojama Shenandoah, Pa.

Paliko nuliudime savo antrąjį vyrą, sūnų Dr. A. L. Kapočių ir dukterį p. Margaretą Mikelsonienę.

Dr. Kapočius išvyko į laidotuves ir grįš savo ofisan, 251 W. Broadway tik pirmadienį, spalio 8 d.

LDS. 1-MOS KUOPOS SUSIRINKIMAS

LDS. pirmos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks spalio 2 d., parapijos svetainėje.

Į šitą susirinkimą atsilankykime visi, nes yra svarbių reikalų organizacijos labui išspręsti. Be to, išgirsite raportus iš seimo, kur kiekvienam geram organizacijos nariui bus įdomu. Taipgi bus skaitoma paskaita paruošta kun. S. Kneizio LDS. kuopoms.

Skaitlingai sueikime tos paskaitos pasiklausyti. Brangūs org. nariai, kodėl pas mus pastaruoju laiku pasirodo koks tai apsnudimas? Į susirinkimus nesilankome, ateina tikrai smarkesni veikėjai, o daugiau kur? Meskime į šalį nerangumą visi ateikime į susirinkimus ir būkime pilni entuziazmo dirbti mūsų brangiai organizacijai.

Šitas susirinkimas nukeltas savaite vėliau, kadangi tomis dienomis įvyksta seimas. Susirinkimas prasidės paprastu laiku 7:30 val. vakare.

Valdyba.

VOGTU KARU SUŽEIDĖ MERGAITĖ

Penktadienio vakare piktdarys vogtu automobiliu ant Columbia Road sužeidė Dorothy Coolidge, 18 metų amžiaus. Nelaimė įvyko ant Columbia Road ties G. Street.

BOSTONAS NEGAUS ANGLIŲ DYKAI

Šiais metais Federalė valdžia atsisakė duoti anglių Bostono miesto suvargusioms šeimynoms. Šelpimo departamento direktorius p. Dowling praneša, kad šiais metais Bostono miestui kainuos ketvirta dalis milijono dolerių apūpinti suvargusias šeimynas anglims.

Pereitais metais Federalė valdžia miestui davė 22,000 tonų anglių.

REMĖME VYČIŲ FONDA

L. Vyčių vietinė kuopa, kaip praity, taip ir dabar, palaiko sporto ratelius.

DAKTARAI

DR. ROGER J. ABIZAID

Tel. Devonshire 7906
OFISO VALANDOS:
2-4 ir 7-8 P. M.
3 Malden Street,
Boston

Tel. So. Boston 0823

LIETUVIS DANTISTAS DR. M. V. CASPER

(KASPARAVICIUS)
525 E. Broadway, S. Boston
Ofiso Valandos
Nuo 9 iki 12 rytė ir nuo 1.30 iki 5 ir nuo 6 iki 8 val. vakare. Ofisas uždarytas subotas vakarais ir nedėdienais, taipgi serdomis nuo 12tos dienos uždarytas.
Taipgi nuimu ir X-Ray

Lietuvis Dantistas DR. S. A. GALVARISKI (GALINAUSKAS)

Tel. So. Boston 2300
414 Broadway, So. Boston
Ofisas atdaras nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 1.30 iki 5.30 po pietų ir nuo 6 iki 9 val. vakare. Šventą dieną pagal susitarimą.

Tel. So. Boston 2690
Lietuvis Dantistas

A. L. KAPOČIUS

251 W. Broadway, So. Boston
Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1.30 iki 6 ir nuo 6.30 iki 9 v. v. Serdomis nuo 9 iki 12 v. dieną. Subatomis nuo 9 iki 6 val. vakare. Nedėliomis nuo 9 iki 12 val. dieną. (pagal sutartį)

Tel. So. Boston 0270

DR. JOHN M. DONNELL

Kalba Lietuviškai
Ofiso Valandos:
Nuo 8 iki 10 val. rytais; nuo 1 iki 3 val. po pietų; nuo 6.30 iki 8 val. vakar.
536 Broadway, So. Boston

Tel. Porter 3789

JOHN REPSHIS, M. D. (REPSYS)

LIETUVIS GYDYTOJAS
Ofiso Valandos: 2-4 ir 6-8
278 Harvard Street,
kamp. Inman arti Central Sq.,
Cambridge, Mass.

Šią vasarą turėjo labai smarkų baseball'io ratelį, o lietuviams Amerikoje turėti sporto ratelius tikrai yra garbė, ypatingai kada atsižymi kitataučiuose.

Sportą Mylįs

METINIS BALIUS!

Rengia

ŠV. KAZIMIERO R. K. DRAUGIJA

Spalių-Oct. 13 d., 1934

ŠV. PETRO PARAPIJOS SALEJE

492 E. 7th St.,

So. Boston, Mass.

Pradžia 6 val. vakare

Per šį Balių bus priimami nauji nariai už nupigintą kainą. Nuo 18 iki 25 m. už Baliaus tikieta; nuo 25 iki 45 už pusę įstojimo su daktaro liudijimu. Tai yra gera proga nepriklausantiems prisirašyti.

Įžanga vyrams, 50c.

Moterims, 25c.

Širdingai kviečia visus;

KOMITETAS

Amerikoje turime daug lietuviškų parapijų, daug jų yra kur palaiko sporto ratelius. Tas labai gražu ir girtina, bet neužtektinai garsiname lietuvių vardą, nors lietuviai lošia ir palaiko tuos ratelius.

Klaida tame, kad ant lošėjų uniformų, nėra pažymėtas lietuvių vardas, o tiktai parapijos vardas anglų kalboje, o tokių parapijų yra daug ir ne lietuvių.

Vyčiai visur pasirodo lietuviais, nes ant jų uniformų pažymėta "K of L". Knight of Lithuania. Laike žaidimų, žiūrovus tos dvi raidės "K of L" įtraukia į diskusijas, ir noroms nenoroms pradeda kalbėti apie lietuvių.

Vyčiai palaiko sporto ratelius, bet tam reikalinga daug lėšų. Užtat vyčiai kreipiasi į visuomenę paramos palaikymui sporto ratelių.

Užėjus sunkiems laikams, vyčiai negali prašyti didelių aukų, nes beabejo nelaimėtų, bet "smulkiais" remkime vyčių fondą.

Sukėlimui finansų ir lėšoms padengti vyčiai paravinėja tikietus.

Vyčiai dovanoms gavo šias dvi dovanas:

Chest of silverware vertės \$35.00 ir Boudoir Toilet Set vertės \$35.00. Pastarąją dovaną vyčiams aukko laikrodininkas p. J. Dilis.

Vyčiai ir jų rėmėjai tiki, kad visuomenė įvertins jų darbus.

Kiekvienas lietuvis beabejo turėtų remti šitą vyčių fondą ir įsigyti tikieta. Brangieji, mūsų visų pareiga remti vyčių sporto ratelius.

Supraskime ir visi remkime kiek galime, nes jai šaltai žiūrėsime į jaunimą, mes jo galime netekti, nes neįmanoma be visuomeniškos paramos palaikyti sporto ratelius.

Būkime visi tikri lietuviai, garsinkime lietuvių vardą. Turime daug atsižymėjusių lietuvių sportininkų, palaikykime juos prie savęs, tedaro garbė lietuviams.

Visi remkime vyčių sportą, remkime jų parengimus sporto naudai, o vyčiai bus dėkingi.

INŽ. STASIUI BELESKUI

L. Vyčių 17-tos Algirdo kuopos nariui

Jo tėveliui, broliui ir sesutėms, jų mylimajai motutei mirus, reiškiamė giliausios užuojautos.

L. Vyčių 17-ta Algirdo Kuopa.

MIRĖ

Rugs. 28 d., mirė Barborė Beleckienė (Kibaitė), 62 m. amžiaus, gyv. 419 Geneva Ave., Dorchester, Mass. Ji paėjo į Subačių parapijos. Pragyveno Amerikoje 28 metus. Išaugino gražiai dvi deketę ir du sūnų, kurie su savo tėvu Juozapu ilgai į karšino ir giliai jos gaili. Tapo palaidota iš Šv. Petro bažnyčios su mišiomis Naujos Kalvarijos kapuose, spalio 1 dieną, 9 val. rytą.

A. a. Beleckienė sirgo širdies ir inkstų ligomis.

Liudi vyras Juozapas J. Beleskas, sūnus Stasys ir Feliksas ir dukterys Valerija ir Bronislava.

P-nas Juozapas Beleskas yra vienas iš pirmųjų L. D. S. narių, prisirašęs birželio 17 d., 1915 metais.

Reiškiamė jam ir jo šeimai gilią užuojautą.

DALYVAUS TAUTOS ŠVENTEJE

Rugs. 28 d., 8 val. vakare Šv. Petro parapijos choras laikė savo praktiką. J. Gričiunas, vietos Federacijos skyriaus pirmininkas, užkvietė chorą ir jo naują vadą, artistą p. Rapolą Jušką dalyvauti Vilniaus Gėdulos Dienos - spalio 9-tos minėjime, kurį įvyksta spalio 7 d., 2 val. p. p. Municipal Building salėje, So. Boston, Choras ir vadas apsiėmė sudainuoti kelias dainas Vilniaus minėjimo ir pasiryžimo dienos programoje dalyvaus kunigai: K. V-

GRABORIAI

P. J. AKUNEVIČIUS

GRABORIUS
Jau 16 metų kaip lietuviams mandagiai, sąžiningai ir prielnamomis kainomis tarnauja. Reikalui esant kreipkitės:
SOUTH BOSTON
258 W. Broadway
Tel: S. B. 4486
MONTELLO
16 Intervale St.
Tel: 4110

JOSEPH W. CASPER

(KASPARAS)
GRABORIUS
494 E. Broadway,
South Boston, Mass.
Tel. So. Boston 1437 J
Res. 158 W. 7th St.
Tel. So. Boston 1437 M
Patarnavimas dieną ir naktį.

Tel. South Boston 0815

D. A. ZALETSKAS

Graborius - Balsamuotojas
Patarnavimas dieną ir naktį
Funeral Home ir Res.
564 East Broadway,
So. Boston, Mass.

DRAUGIJŲ VALDYBŲ ADRESAI

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJOS PO GLOBIA MOTINOS SVČ

Pirminė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass.
Vice-pirminė — Ona Staurienė, 443 E. 7th St., So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 3422
Prot. Rašt. — Bronė Clunienė, 29 Gould St., West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 1864-W
Fin. Rašt. — Marijona Markonitė, 33 Navarre St., Roslindale, Mass.
Tel. Parkway 0558-W
Išdėmė — Ona Stanulūtė, 105 West 6th St., So. Boston, Mass.
Tvardarė — Ona Mizgirienė, 1512 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Kasos Globėja — E. Janusienė, 1438 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas trečią nedėdienį kiekvieno mėnesio, 7.30 val. vakare, požymytinė svetainė.

Viešas draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

SV. JONO EV. BL. PASALPINE D-JOS VALDYBA

Pirm. — J. Petruskas, 24 Thomas Park, So. Boston, Mass.
Vice-pirm. — V. Medonis, 1430 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Prot. Raštininkas — J. Gilneckis, 5 Thomas Park, So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — Alb. Neviera, 16 Winfield St., So. Boston, Mass.
Išdėmė — A. Naudžiūnas, 885 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Markšienė — J. Zalkis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėdienį kiekvieno mėnesio, 2 val. po pietų, Parapijos salėje, 402 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Statement of The Ownership, Management, Circulation, etc. Required by The Act of Congress of August 24, 1912.

of Darbininkas published Semi-weekly at Boston, Mass. October 1, 1934 State of Mass., County of Suffolk.

Before me, a Notary Public in and for me State and country aforesaid, personally appeared Alphonse B. E. Pocius, who having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the Business Manager of the Darbininkas and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 443, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publishers, editor, and business managers are: Publisher St. Jos. Lith. R. C. Ass'n of Labor, 366 Broadway, So. Boston, Mass.; Editor A. F. Kneizys, 291 Pleasant St., Canton, Mass.; Business Manager, Alphonse B. E. Pocius, 19 Lansdowne St., Montello, Mass.

2. That the owners are: Saint Joseph's Lith. R. C. Ass'n of Labor, 366 Broadway, So. Boston, Mass.

Rev. J. Svagždy, President, 20 Webster St., Montello, Mass.

A. F. Kneizys, Secretary, 291 Pleasant St., Canton, Mass.

Daniel J. Averka, Treasurer, 555 E. 6th St., So. Boston, Mass.

3. That the known bondholders, mortgages, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages or other securities are: Tautos Fondas, Brooklyn, N. Y.

Alphonse B. E. Pocius, Business Manager, sworn to and subscribed before me this 26th day of September, 1934.

Charles J. Kalinauskas, Notary Public.
(My commission expires December 28, 1934.)

BUČERIS IEŠKO DARBO

Turiu 26 metus patyrimo, tadgi atsakančiai žinau savo amatą. Kalbu keliomis kalbomis. Išdirbau ilgą laiką Lietuvių Kooperatyvėje Krautuvėje. Kreipkitės pas:

B. Jakutis,
204 Columbia St.,
Cambridge, Mass.

IVAIRŲS SKELBIMAI

JUOZAS M. DILIS

LAIKRODININKAS

Parduodu įvairiausios rūšies auksinius ir sidabrinus daiktus. Taipgi ir pataisau.
366 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

ADVOKATAS

WILLIAM H. HEALEY

18 Tremont St.,
Room 131,
Boston, Mass.
Tel: LAFayette 3448

PETRAS MIKULSKIS

Per aštuonius metus buvęs partneriu South Boston Supply Co atidarė nuosavą ROXBURY HARDWARE CO. 1148 Columbus Ave. Priešais ROXBURY CROSSING Telefonas: HIGHLANDS 8280 kur jis prašo visų lietuvių kreiptis, o jis užtikrina jiems visiems gerą, sąžiningą ir mandagų patarnavimą.

LAIVAKORČIŲ IR

INSURANCE

K. SIDABRO

Ofisas Naujoje Vietoje
308 W. Broadway,
Ant antrų lubų
So. Boston, Mass.

PENNSYLVANIJOS ŽINIOS

PRANEŠIMAS PITTSBURGHO IR APYLINKĖS LIETUVIAMS VISU PAZIŪRŲ

Džiaugiamės mes amerikiečiai, džiaugiasi visa Lietuva atgavusi laisvę, nepriklausomybę, bet taisyti mūsų džiaugsmas nėra pilnas, nes Lietuvos širdis — sostinė Vilnius pavergtas atskirtas nuo Lietuvos kūno vos plaka... Kiekvienas tikras Lietuvos sūnus ir dukterė prisiminę pavergimo (spalio 9) dieną, nuliūsta ir tuo liudėsiu nori bendrai pasidalyti su kitais. Todėl ne tik Lietuvoje, bet ir čia Amerikoje didesnėse lietuvių kolonijose visų pažvalgų lietuviai susieina bendrai tuo liudėsiu pasidalyti. Kad tokį susiėjimą čia Pittsburghe padaryti, tai Lietuvių R. K. Federacijos Pittsburgho apskritis sukvietė visų sriovių bendrą susirinkimą, rugsėjo 12 d., šv. Kazimiero mokyklos svetainėje ir čia išrinkta toje Vilniaus užgrobo dienos paminėjimo priėmimo komisiją: Juozas Tamkevičius, kun. V. Sadauskas, Kastas Vaišnoras, Jonas Grėbliūnas, Juozas Kizis, Antanas Janulevičius, Skrabis ir V. Medonis. Tat toji komisija jau uoliai ir darbuojasi, kad atsakančiai prisirengti paminėjimui tos liudėsio dienos.

Jau pakviesti žymūs kabinėtojai: kun. J. Misius, p. Petras Pivaronas, kun. V. Sadauskas, Jonas Mažukna ir Juozas Bulevičius.

Muzikalę programą priėmęti pavesta muzikui V. Medoniui. Jisai uoliai tuo rūpinasi ir dirba. Vilniaus užgrobo diena pripuola spalio 9 d., bet patogumo dėlei bendras tos dienos paminėjimas įvyks sekmdienyje, spalio 7 d. lygiai 8 valandą vakare, Lietuvių Piliečių svetainėje, 1723 Jane Street, S. S. Pittsburgh, Pa. Tat šiuomi, visus, kas tik myli tėvynę

Lietuvą ir dar nėra išsivadėjęs jos širdies sostinė Vilniaus, kviečiame atsiklankyti į virš minėtą bendrą paminėjimą Vilniaus užgrobo dienos. Įžanga dykai. Visi ateikite. Išgirsite gražių dainelių, pasiklausysite įdomių prakalbų...

Su tikra pagarba,
Rengimo Komisijs

PHILADELPHIA, PA.

ATSISIAUKIMAS

Šįmet lapkričio 29 d. suėina lygiai 25 metai kaip a. a. J. E. Vyskupas Gasparas Cirtautas įšventino kunigus Igną Zimbli, šv. Jurgio parapijos kleboną. Mes jurgiečiai, kazimieriečiai ir andrieječiai labai gerai žinome, kad kunigas I. Zimblys už savo uolumą tikybiniuose reikaluose, už patarnavimus mums, už artimo meilę, už skleidimą apšvietos ir kitus kilnius darbus Bažnyčios ir Tėvynės labui yra vertas kuodidžiausios visų pagarbos.

Todėl mes visi jo gerbėjai ir gerbėjos, sulig išgalės ruoškimės jį pagerbti. Lapkričio 25 d., vakare, Muzikalėje svetainėje įvyks mūsų gerb. kleboną pagerbti vakarėlis. Bus vakarienė, koncertinė programa ir šokiai.

Visi kviečiami tame parengime dalyvauti. Iš anksto išsitykite tikietą, kad žinotume kiek svečių dalyvaus. Šokių tikietai taip pat iš anksto platinais.

Rengėjų Komitetas
Kazys Žadeikis, pirm.
Ignas Lėpa, vice-pirm.
Petras Jenėliūnas, sek.
Julius Maslauskas, ižd.
Natalija Mockeliūnaitė, Kom. narė.

P. S. Bažnytinis paminėjimas tų brangių mums visiems sukaktuvių įvyks lapkričio 29 d., ryte, šv. Jurgio par. bažnyčioje. Visi dalyvaukime.

Komitetas.

Perkunas

(Burtai ir prietarai)

Jau penki šimtai metų, lietuviai metė garbinę savo galingąjį Perkūną. Tačiau, slapčia jis dar buvo garbinamas ir vėliau. Taip kaip senovėj mūsų sentėviai garbino Perkūną, dabar jo pas mus niekas nebegarbina. Bet prietarų bojančiams seniems žmonėms jis dar nenustojo savo pirmąsias reikšmes. Perkūnas jiems nesuprantama dangaus galybė.

Perkūną, kaip nesuprantamą galybę, senovės žmonės savotiškai sau vaizdavosi. Žemaičiai kartais vaizduojasi jį kaip raitelį, sėdintį ant ugninio žirgo ir svaidentį akmenimis kulipkomis, kurios vadinamos "perkūno kulkomis". Mokslo žmonės jas vadina

belemnitais. Tai suakmenėję gyviai.

Kartais, sako, Perkūną galima matyti pasivertusi paprastu medinčium ir bešaudantį savo priešus — velnius.

Kai kurie seni žmonės tvirtina, jog Perkūnas vėjas, o griaudžia tik tada, kai supyksta, vadinasi, kai barasi. Taip man pasakojo viena senutė iš Kunigiškių kaimo, Šiaulių valsč.

Įdomiai vaizduojamas lietus ir perkūnas žemaičiuose, šaukėnų apylinkė, Šiaulių apskrityje. Čia, kai perkūnas griauna, žaibuoją ir lietus lyja, yra sakoma, jog tai Dievalis padėbesiais vežioja vandens kubilą. Kai vandenį išpilnia, tai pasidaro lietus, o kibirkštys, išskeltos ratų

ir arklių kanopų, — žaibai.

Šiaulėnų apylinkėse teko girdėti, jog perkūnas trenkia su koku nors daiktu: kartais su akmeniniu galstavu, o kartais su geležine pasaga. Dažnai randami akmeniniai kirveliai visur Lietuvoje vadinami perkūno kirveliais, kuriuos jis svaiddas žemėn iš padėbesių audrai užėjus. Tie kirveliai, žmonių manymu, turi gydomosios galios. Todėl sergantieji įeis trina skaudamąją vietą. Dėl tos priežasties juos sunku išgauti ir muziejams.

Gintaro atsiradimas Lietuvoje rišamas irgi su pasaga apie Perkūną. Gintaras atsiradęs iš jūrų dievačio Kastyčio gintarinių rūmų, kurie stovėjo jūros dugne ir kuriuos senovėje supykęs perkūnas sudaužęs. Todėl ir dabar gintaras iš jūros išmetamas tik audros metu.

Kuršėnų apylinkės žemaičiai sako, jog paukštis perkūno oželis esąs Perkūno siųstas žmonėms pranešti apie būsimą perkūniją ir audras. Perkūno oželis prieš lietų tyliai kyla aukštyn ir staiga leidžiasi žemyn, lyg ožio balsu blauidamas. Tą balsą padaro jo sparnai.

Dzūkijoj sakoma, jei kregždės lakioja aplink gyvulių, tai greit bus lietus su perkūnija. Taigi ir kregždė perkūno paukštis.

Nors Perkūno garbinti niekas nebeeina į senovės jam pašvestas vietas, tačiau, jos ir po šiai dienai tebėra dar visai neišnaujintos. Štai vienas didelis pilikalnis ties Luponių kaimu, Gruzdių valsč. vadinamas Perkūnkalniu, kitas Perkūnkalis, su dideliu akmeniu viršukalnyje, yra ties Jurgoniškių kaimu, Šaukėnų valsč. Liko tokių kalnų dar ir daugiau, tik dauguma jų krikščionybės buvo perkrikštyti "Velnioakalniais" ir kitokiais.

Visoj Lietuvoje, didelės reikšmės teikiama pirmajam pavasario perkūnui. Pavasari pirmasai perkūnas visų laukiamas kaip Dievulio siųstas iš dangaus derliaus, laimės ir visokių gėrybių nešėjas. Kiekvienas, o ypač senas kaimo žmogelis, klausosi ir galvon įsideda, kurią dieną, valandą ir iš kurio krašto pareis pirmoji perkūnija.

Kaip šiaulėniškiai sako, jei pirmas pavasario perkūnas parėjo iš pietų šalies, tai busi geri metai ir šilta vasara.

Šiaulėnų apylinkės senų žmonių įsitikinimu, pavasari neauganti žolė, kol pirmasai perkūnas nepajudina žemės.

Seniau, sako šiaulėniškiai, pavasari nieko nepradėdavę sėti ir sodinti, kol neišgirdavę pirmojo perkūno. Kas to nepaisys, to jėvai, sako, nederėsią.

Panevėžio apylinkėse tikima, jei pirmasai perkūnas pareina prieš puslaidienį, tai tą metą būsianti lietanga vasara, o jeigu po puslaidienio — tai sausa.

Ką žmonės darydavo pirmą — kart perkūnijai griaudžiant senovėje, nežinome, todėl stebėkim, ką dabar daro žmonės, ypač tie, kurie labiau prisirišę prie senovės prietarų.

Panevėžio apylinkėse kalbama, jog, kai pirmą kartą išgirsti perkūną griaudžiant, tuoj pasivoliok žemėn, tai tada niekados perkūnas nenuš.

Pikelių apylinkė, Mažeikių apskr. sakoma, jog, kai pavasari išgirsti pirmą kartą perkūną griaudžiant, paimk nuo žemės akmeniu, patrink juo sau galvą ir padėk iš kur buvai paėmęs, tai niekad tada galvos tau neskaudės.

Pašiušvio valsč. Kėdainių apskr. pavasari pirmą perkūną išgirdę griaudžiant piemens verčiasi kiliu per galvą, tai daro todėl, kad tą metą perkūnas jų nenutrenktų.

Dzūkijoj, Merkinės, Liškiavos ir kitose apylinkėse, sakoma, jog, kai pavasari išgirsti pirmą griaustinį griaunant, verskis tuoj per galvą, kad visą tą metą turėtum laimę.

Labai svarbu, kuriuo laiku pirmasai perkūnas pasirodo pavasari. Šiaulėniškiai geriausiais metais laikydavo tuos, kuriais pirmoji perkūnija pasigirsta Velykose.

Pikelių apylinkė, Mažeikių apskr. senieji žmonės tvirtina, kad jei kuriais metais kovo mėnesį pasigirdo pirmasis perkūnas, tai karvės tą metą mažai duosiančios pieno.

Prūsų lietuvių sakoma: jei birželio perkūnas grūmoja, laukininks daug javų dagoja.

Rambyno apylinkės senieji laukiniai sako: jei rugsėjį perkūnai braška, tai kitais metais medžiai pilni vaisių traška.

Prūsų lietuviai sulig perkūno ir orą spėja. Jei rugsėjį perkūnija grūmoja, tai tą metą gili žiema pastoja.

Daugelis senų žmonių tvirtina, jog perkūnas velnius mušas, nes velnias esąs perkūno priešas.

Merkiniečiai dzūkai sako, kad jei griaustiniai griaudžiant trenkia, tai tada velniai yra šaudomi.

Liškiavos apylinkės dzūkai tvirtina, jog perkūnui griaudžiant negalima slėptis po medžiais, kurių augštyt šakos auga. Galima slėptis tik po egle ir pušimi, nes jų šakos auga kryžiumi ir todėl po jomis negali slėptis velnias.

Ukmergės apylinkėse pasakojama, kad per audrą velniai nuo perkūno slepiasi po dideliais akmenimis. Persikėlę didelį akmenį esąs perkūno darbas, kai jis įpykęs audroje

mušęs po jais pasislėpusius velnius. Audroje patariama nebūti arti didelių akmenų.

Merkiniečiai dzūkai sako, kad jei perkūnas trenkia medin ar naman ir jį uždega, tai tada veiną užmušė. Jei neuždega, — velnias liko gyvas.

Mano tėvas pasakodavo, jog perkūnui, persekiojamam velniui, ir žmogus turi padėti. Audroje velnias pasiverčias ožiuku, juodvarniu, žalčiu ar vokiuku. Jį galima nušauti tik sidabrine saga ar pinigų, arba užmušti šermukšnio medžio lazda, jei muši paėmęs ją už laibgalio. Iš užmušto velnio pasipilia pinigai, o kartais derva su sieros kvapu.

Kunigiškių kaime, Šiaulėnų valsč. per audrą ant ūkininko klojimo stogo šokinėja "vokietukai", todėl tuo metu trenkęs perkūnas ir sudegins tą klojimą.

Gruzdių apylinkėse girdėjau aiškinant, kad jei nupieši velnią trobos sienoj ar durų išorinėj pusėj, tai tada trenkias į tą trobą perkūnas. Vienas žmogus, sako, nupiešęs velnią daržinės duryse, ir tuoj perkūnas ją sudegins.

Velnią galima piešti tik nakti mėnuliui šviečiant, anelimi ar juodu degutu.

Merkinės apylinkėje, o taigi ir kitur Dzūkijoj, užėjus perkūnijai patariama nebėgti pavėjui, kad prie pasiraityusių drabužių neprikibtų perkūno vejamus velnias, nes tuomet šisai drauge su velniu gali užmušti ir žmogų.

Žemaičiuose yra sena patarlė, kuri aiškiai rodo, kad perkūnas persekioja velnius: saugosi kap kipšas nu griausmo. Arba — kavojasi kap velns nu perkūna.

Nors perkūnas nelaikomas žmogaus priešu, tačiau žmogus jo bijo ir saugosi. Senų žmonių pasakojimu, jei žmonės perkūną "žrūstina", tai jis gali ir į žmones trenkti.

Šiaulėnų apylinkėse pastebėjau senus žmones draudžiant vaikams pirštu rodyti į švystelėjusį žaibą naktinėse. Mat, bijoma, kad suovkęs perkūnas netrenktų į vaikus.

Šiaulėniškiai sako, jog nraiektą žmogų perkūnas trenkias iš giedro dangaus. Jei ir negiedrojo perkūnas trenkia į kuriuos namus, ar kuri nors žmogus, tai jau toki laikomi labai blogais ir jų lenkiamasi iš tolo.

Žemaičiai sako: kas geriau perkūnas trenk.

Šiaulėnų apylinkėse užėjus perkūnijai senieji žmonės draudžia juoktis valdams ir suaugusiems. Mat, perkūnas galis supykti ir trenkti.

Šiaulėniškiai sako: nesikeik perkūnais, nes perkūnas užmuš.

Panevėžio apylinkėje,

jei kas bijosi perkūno, tai tam patariama valgyti supelėjusią duoną.

Pasvaliečiai sako: jei nori, kad perkūnas načios netrenktų, nevalgyk niekad paskutinio valgio kšnelio.

Šiaulėnų apylinkėse sakoma, kad užėjus perkūnijai negalima nei miegoti, nei gulėti, nes tokioj būklėj esantį žmogų perkūnas gali nutrenkti.

Šiaulėnų apylinkėse seni žmonės draudžia vaikams sakyti žodį "perkūnas", jo vietoj liepia vartoti "griaustinį". Žodį "perkūnas", sako, gali tarti tik suaugę žmonės, ir tai su didele pagarba, kad jo neužrūstintų.

Žemaičių sakoma, jog nuo perkūno niekur nepasislėpsi. Nors ir po puodu pasivoši, vistiek jei būsi kaltas, jis ir ten tave atras.

Dabarties perkūno garbei ugnies niekas pas mus jau nebekūrena, tačiau perkūno iškeltoji ugnis dar tebėra laikoma nepaprasta ugnimi.

Merkinės apylinkėse dzūkai sako, kad perkūno uždegtų namų nereikia gesinti, nes tai esanti šventa ugnis.

Šiaulėnų apylinkės seni žmonės tvirtina, jog griaustinio uždegtą trobą reikia gesinti rūgysiu pienu, nes ji vandeniu esanti neužgesinama.

Merkinės apylinkės dzūkai sako, kad perkūno uždegtą trobą galima užgesinti tik su ožkos pienu.

Pajūrėlio apylinkė, Tauragės apskr. žemaičių sakoma, jog perkūno įtrenktą ugnį niekuo neužgesinsi, kaip tik su burokų rasalu.

Pasvalio apylinkėse tvirtinama, jog jei perkūnas trobą trenkė, tai nieko tada iš tos trobos nereikia nešti laukan. Mat, gaisras neišsiplatins ir kiti trobėsiai neįsidsigs.

Kada mūsų žmonės nežinojo perkūnosargių ir nesuprato, kas tai yra perkūnas, apsisaugojimui nuo perkūno turėjo prasimanę įvairių burtų ir prietarų, kurių nemaža dar ir dabar galima išgirsti iš senų žmonių.

Merkinės ir kitose Dzūkijos apylinkėse griaustinui užėjus bėgama aplink trobą varpeliu skambinant, kad perkūnas netrenktų.

Panevėžio apylinkėse, kad tas.

jei trobą perkūnas netrenktų, namų pastogėn kiša perkūno atskeltą medžio skeveldrą.

Šiaulėnų apylinkėse, kad namus perkūnas netrenktų, kiša pastogėsna, už durų ir langų Verbų, Joninių ir kitų švėstų žolių.

Veik visoj Lietuvoje tvirtinama, jog kurių namų pastogėj nusilipdė lizdų kregždė ir jame apsigyvino, tai į tuos namus ir trenks perkūnas. Taipgi jei ant kurio namo stogo apsigyvėna gandrai, tai sako, perkūnas ir į tą namą netrenksias.

Raguvelės apylinkėse sakoma: jei nori, kad perkūnas į trobą netrenktų, tur namų pastogėn pakišti ne gyvą varlę.

Perkūno įtrenktas medis, sako, turis ypatingos galios, todėl jis kartais vartojamas nelygi nant koks vaistas.

Dzūkijoj seni žmonės po rina, kad jei nori, idant šautuvas gerai muštų, reikia jis aprūkyti perkūno uždegtu medžio angliais.

Panevėžio apylinkėse tvirtinama, kad jei norima išdirvos išnaikinti usnis reikia ariant lauką po žagrę pakišti perkūno trenktą medžio skeveldrą ir taip apart lauką.

B. Buračas
"N. R."

GELEŽGALIAI PILVE

Viename prancūzų kalėjime staiga smarkiai susirgo vienas kalinys. Kadangi kalėjimo daktaras negalėjo nustatyti ligos, diagnozė, tai kalinį nuvežė į ligoninę.

Tenai jis buvo peršvestas rentgeno spinduliai, ir tik po to paaiškėjo paslaptis. Pasirodo, kad sergančio kalinio pilve buvo įvairių geležinių daiktų. Padarius operaciją, rasta du gelžgaliai po 23 mm. ilgio, metalinio šaukšto kotas ir dar keletas smulkesnių geležinių daiktų.

MAISTAS BAIGĖ DERYBAS SU SSSR ATSTOVAIS

dėl mėsos ir gyvulių importo į SSSR. Maistas jau pasirašė naują sutartį pristatyti rusams šiais metais dar 20.000 bekoninio tipo kiaulių, 6.000 lašinių kiaulių ir 3.000 karvių ir bulių mėsi. Gyvulių mėsos statymas jau pradėtas.

PITTSBURGH, PA.

PRANČISKIEČIŲ RĖMEJAMS PRANEŠIMAS

Šiuomi pranešama, kad metinis šv. Pranciškaus Seserų Vienuolyno Rėmėjų Seimas įvyks šv. Pranciškaus Vienuolyne, Pittsburgh, Pa., sekmadieny, 7 d. spalio š. m., pirmą valandą po pietų.

Kviečiame Rėmėjus kuoskaitlingiausiai dalyvauti. Prašome visas draugas ir organizacijų kuopas, aplinkybėms leidžiant, taip pat atsiųsti savo atstovus. Svečiai, kuriems aplinkybės leistų atvažiuoti ilgesniam laikui negu ekskursijos leidžia bus aprūpinti nakvyne.

Atvažiuavę galėsite pasidžiaugti kalnų gražumu ir praleisite linksmai kelias dienas. Sykiu, prisidėsite prie kilnaus darbo — remdami Seseles Pranciškietes ne tik materialiai, bet daug daugiau savo gerais patarimais, prielankumu ir gera valia.

Adelė Marčiulaitienė
Rėmėjų Centro Pirm.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

by SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:
 Domestic yearly \$4.00
 Foreign yearly \$5.00
 Domestic once per week yearly \$2.00
 Foreign once per week yearly \$2.50

PRENUMERATOS KAINA:
 Amerikoje metams \$4.00
 Užsieny metams \$5.00
 Vieną kart savaitėje metams \$2.00
 Užsieny 1 kart savaitėje metams \$2.50

DARBININKAS

666 West Broadway South Boston, Mass.
 Telephone South Boston 2630

ŠV. PRANCIŠKUS

Trylikim šimtmetų atsirado žmogus, kurį įnešė tikrą dvasinę revoliuciją į sumukusį ir sumaterialėjusį pasaulį. Tas žmogus tai buvo Šv. Pranciškus Assižietis. Tos dvasinės revoliucijos esmė — tai sugriovimas materializmo ir išsižadėjimas nuosavybės iš vienos pusės, ir pasišventimas Dievo garbei ir žmonijos labui — iš antros. Šv. Pranciškui nepavyko sugriauti nuosavybės principo — jis jo ir negriovė — bet užtai jam pavyko ryškiau įgyvendinti Evangelijos skelbiamąjį neturtą. Jam pavyko sulaužyti tą kietą žodį "mano ir tavo", savanoriškai atsisakant to, kas "mano". Prieš gobšumo ir išnaudojimo šūkį Šv. Pranciškus pastatė didvyrišką atsisąjėdimo, pasišventimo ir

artimo meilės principą. Tas principas nebenauijas, jį pravedė Kristus. Bet kiek reikia moralinės pajėgos jam įvykdyti!

Jau virš 800 metų sukaiko, kai Šv. Pranciškus gyveno — (Jis mirė 1226 m.) Jo dvasios esmė, tai kitas klausimas. Įsižiūrėjus į šių dienų žmonių elgesį (deja, net ir daugelio katalikų), tenka pagelidauti, kad atsirastų žemėje naujas Šv. Pranciškus ir savo pavyzdžiu nors kiek aplaužytų ragus gobšumui ir kietam egoizmui, kuriais šandie žmonija be jokios atodairos vadovaujasi.

Yra buvę daug visokių genijų, tikrieji meilės genijai gimsta tik iš meilės šaltinio — Dievo. Toks buvo Šv. Pranciškus.

K.

Valstybinis Optimizmas

Kaikurie Lietuvos laikraščiai (pav. "Panevėžio Balsas") turi drąsos atvirai pasisakyti dėl viešpatavancio dabar valstybinio ("užsakytinio") optimizmo, kurs pasireiškia tuo, kad bolševistinė valstybė (Rusija) giriasi su savo komunizmu, o fašistinės valstybės, jų skaičiuje ir Lietuva, mėgina užglostyti esamą sunkią ekonominę padėtį patrijotiniais šūkais, arba, kaip tas laikraštis išsireiškia, duonos trūkumą siūlo užkimšti tautiškumu. Ir vienu ir kitu optimizmas šandie ne vietoje. Jau ganėtinai įrodyta, kad komunizmas niekies nepataisė ekonominės būklės, priešingai, pablogino ją tiek, kad komunistai buvo priversti atsisąjėdėti savo principų, nes jei to nebūtų padarę, rusų tauta būtų išmirusi badu. Jie paliko tikrai komunizmo iškabą, bet esmėje grįžo prie senos kapitalistinės tvarkos, tik daug prastesnės kaip prieš dar ir daug žiauriau suvaržytos, Bet tasai faktas nekludo komunistams šūkauti, kad jų valstybės ekonominis susitvarkymas yra visam pasauliui pavyzdys. Tie pasigyrimo žodžiai lieka tik žodžiais, ir nieks šandie jiems netiki.

Antra vertus, fašistai triukšmingai rykiuoja į juos, kad patrijotiškumui jie atvaduosią tautą. Bet viens karingumas nesudaro šalies gerovės

žmonėms reikia maisto ir šiaip jau kultūrinio gerbūvio, kad jų gyvenimas būtų ne tik pakenčiamas, bet ir malonus. Karingumas gali tik apsaugoti šalį, bet vidujiniams jos susitvarkymui reikalingas ne tik ekonominis sumanymas, bet ir teisingumo principai, kurie suteiktų visiems piliečiams lygias teises, sąžinės laivę ir šiaip jau ramų gyvenimą. Kuomet tai bus atsieta, tai nereiks varu ugdyti to kariškojo ūpo, bet kiekvienas pilietis reikalui atsėjus, su noru gins tą tėvynę, kurioje jam gera gyventi.

Komunizmas gimdo kruvinasias revoliucijas, fašizmas gi nemažiau kruvinas karus, mažesnių tautų užgrobimą ir galutiną jų vergiją. Taigi nei komunizmas nei fašizmas nėra normalūs gyvenimo reiškiniai. Jie atneša baisius ir netikėtus sukrėtimus, kad ramiai nusiteikęs žmogus natūraliai jų nepakenčia. Jeigu jau kovot ir būti karingam, tai tik tam, kad pašalinus esamas kliūtis, būtų paskui ramiau gyventi. Taigi girti komunizmą ar fašizmą ir del jų tariamų "gėrybių" raginti žmones prie optimizmo — yra klaidinga ir netikslu. Verčiau reiktų taisyti gyvenimą iš pašakny: raut šalin įsibrovusias ydas ir tobulinti žmogaus prigimtį krikščioniškosios dorovės dėsniais.

K.

Ražančius ir Katalikiškoji Akcija

(Paskaita LDS. kuopoms) Paruošė Kun. S. Kneizis

"Ar Amerika", užklausė protestantas George F. Moore, "taps kada nors Katalikiška šalis?" Jis pats į tai atsako, juk nereikia to bijotis, nes Katalikų įtekmė į Amerikos gyvenimą yra baisiai nežymi.

Šventa tiesa. Amerikoje yra daugiau kaip dvidešimtis milijonų katalikų; tačiau turime prisipažinti, kad esame ne dvidešimtis milijonų tvirtų ir drąsių Kristaus kareivių, bet dvidešimtis milijonų silpnų, nežymių ir bailių tikrojo tikėjimo išpažintojų. Supagonejęs pasaulis persunkė ir mus savo mokslu, ir savo smarkiu bėgimu nuo Dievo užtrenkė ir nuagardino mus. Mes galime, kad žmonės apleidžia arba nemoka surasti tikrąjį Šaltinį išsigelbėjimo iš visų nelaimių ir vargų; mes norime, kad Kristus karaliautų, Kristus valdytų, bet neturime drąsos tuos šventus norus perversti į darbą. Oi, reikalinga mums pagalba iš aukštybių. Mes norime tyčiojantiems pasauliui parodyti Kristaus išganingą mokslą, o neišdrįstame, silpni ir baili kaip kūdikiai esame. Ar žinote ką? Skubėkime prie savo Dangiškosios Motinos, Marijos.

Pėr Mariją Kristus atėjo ant žemės. Per Jos sutikimą Išganymas įvyko. Ir per Mariją šiandieną galima pasaulį sugrąžinti. Jėzui Kristui Karaliui. Ji yra vienas, tikras ir tiesus kelias vedąs visus prie Kristaus.

Kodėl, šiam Komunizmo sujudintame amžiuje Ražančius negali padaryti tokių pat stebėtinų dalykų kaip anose dienose, kada Mogametoni ai kėsinosi suvarkinti Europos Krikščioniškąją civilizaciją. Galin gesnis už kardą, ar motas ir rašytoju plunksnas yra Marijos Ražančius. Ražančius yra galingiausioji pagalba Katalikiškoje Akcijoje.

Kristaus tiesa nugalėjo pasaulį. Ir jei šiandieną Krikščioniškosios tautos sukilo prieš Kristų, kalti yra patys katalikai, kurie neturėjo drąsos viešai išpažinti savo tikėjimą. Katalikams reikia šiandieną tos teisėtos ir girtinos puikybės, kuri šventąjį Povylą vertė šaukti: "Aš nesigėdžiu Evangelijos". (Rom. 1, 16)

Ražančius yra geriausi priemonė suteikti Katalikams drąsos. Dvylikame ir trylikame amžiuje, varų Europoje smarkiai plėtėsi Albingsų klaidatikystė. Daugelis katalikų buvo suklaidinti ir daug ištikimų Bažnyčios suny paliko ją. Klaidatikiai smarkiai puolė katalikus, tiems truko jėgų. Tada šv. Dominikas nutarė kreip-

tis prie Dangiškosios Motinos, kad Ji padėtų nugalėti Bažnyčios priešus be kraujo praliejimo. Gauna jis nuo Marijos apreiškimą platinti Ražančių kailpo geriausi įrankį nuo klaidatikų. Katalikai, įgavę drąsos per Ražančiaus maldas nugalėjo klaidatikius, daug nupuolių sugrįžo prie šventos Motinos Bažnyčios. Istorija skelbia, kad Ražančius visuomet turėjo ir turi stebėtiną jėgą sužadinti žmones į veikimą ir priduoti drąsos.

Tikėjimo priešai, pasitikdami savo narių skaičiumi ir mokslo išradimais, neretai susijungia į vieną galingą pulką, kad pasekmingiau varyti savo pragaištingą darbą. Senovėje Romos cėsoriai iššaukdavo legijonus kareivių, kurie užpuldavo ramius Krikščionių namus. Mogametoni ai kalaviju vertė Krikščionis į savasias klaidas. Viduriniuose amžiuose, Europos kunigaikščiai vedė atpuoliusius nuo Bažnyčios Krikščionis kovoti prieš Kristų ir Jo pasekėjus. Ir koki silpnutė Katalikų Bažnyčia išrodė prieš tas galingas karališčių kariuomenes pulkus. "Bet Dievas išrinko, kas pasauliui silpna, kad sugėdintų, kas stipra." (I Kor. 1, 27) Ir kada Turku vadas Solimanas skelbė pražūtį visai Krikščionijai, Popiežius Pijus penktasis šaukėsi prie Dangiškosios Motinos, kuri nugalė priešus ir jų klaidas. Ir tūkstantis penki šimtai septynios dešimtys pirmais metais, Turkai buvo sumušti. Marijos Ražančius tai padarė. Ir vėl, kad 1657 metais Turkai kėsinosi paimiti Vienos miestą, neskaitylingo būrio žmonių tikėjimas, Ražančius — malda juos apgynė nuo baisių priešų.

Ir mūsų dienose, kada nauji Tikėjimo priešai suki la su pragarisku inirtimu prieš Kristaus mokslą, Sargas iš švento Petro Bokšto vėl mums į rankas spaudžia Marijos Ražančių. Kaip jaunas Dovydas, jo kovoti prieš galiuą Galijotą, tai anas juokėsi iš jo, nes Dovydas buvo menkas ir turėjo tik svėdydį ir maišelį akmenėlių. Mes šiandieną laikydami rankose Marijos karolėlius stojame nugalėti priešus, kurie giriasi savo skaičiumi ir pasitiki savo jėgomis. Tačiau mes nebijokime jų, kaip senovėje Ražančius buvo galingas įrankis nugalėti Bažnyčios priešus, taip jis yra šiandieną.

Jokis kareivis eidamas į kovą negali tikėtis laimėjimo, jei jis žino, kad jo ginklai menki, jo vadas bailus, tikslas neaiškus ir negarbingas. Bet Katalikas stodamas į kovą su pasauliu, turėdamas rankoje Marijos Ražančių, nieko neprivalo bijoti. Ražančius priduos drąsos,

priduos jėgų, atneš laimėjimą.

Argi dažnas kartojimas "Tėve Mūsų" nėsato mums prieš akis Jėzaus Kristaus, kuris kovojo su pragaro galybėmis, ir garbingai pergalėjo tuo metu, kada Jo priešai manė juk Jį nugalėjo? Argi daugybė "Sveika Marija" nepriemena tos tvirtos Evangelijos Moteriškės, kuri sutrinė žalčio galvą? Argi tos maldos neduotos žmonėms, kad jos sukeltų juose drąsą ir pasiryžimą kovoti už tai kas šventa ir brangu? Ir kaip kareivis eidamas į muši dainuoja linksną dainą ir ją nenuobdžiai atkartoja, taip Katalikas, stodamas prieš Tikėjimo priešus gauna drąsos ir stiprybės kalbėdamas Marijos Ražančių.

Kiekviena Ražančiaus paslaptis, rodydama Kristaus gyvenimą, sukelia žmogaus širdyje drąsą ir pasiryžimą katalikiškai gyventi. Džiaugsmingosios dalies paslaptys rodo drąsą Betliejaus Kudikėlio, kuris nesibijojo imti neturtą už gyvenimo draugą. Sopulingosios dalies paslaptys rodo Dievą-Žmogų kenčiantį priešų neapykantą, kuomet Jo prieštaliai išbėgiojo, pasislėpė iš baimės, ir net Jo užsigynė. Garbingosios dalies paslaptys apreiškia mums Nugalėtoją, kuris prisikėlė didžioje garbėje nebuvo aštrus bailiams Apaštalams. Jėzus buvo mažas ir silpnas Džiaugsmingoje dalyje. kantrus ir nuolankus Sopulingoje; gailės tingas ir malonus Garbingoje.

Savo jaunystę Kristus turėjo drąsos praleisti užslėptame gyvenime, kurį tada žmonės kaip ir dabar laikė neįsimintingu ir nepraktišku. Mokydamas Jis turėjo drąsos pasakyti žydams skaudžius Tiesos žodžius. Prisikėles Išganytojas drąsiai stato ant Petro Bažnyčią, kurios ne pragaro vartai nepergalės, nes Jis pažadėjo būti joje iki pasaulio pabaigai. Kadangi Jis buvo Dievas, Jis mylėjo mažus dalykus, gėles, paukščius, vaikelius. Jis pasakė, kad į Dangų tik dvasiški vaikai teieis, kad gyvenimo žmonės nepasitikėtų savo pajėgomis ir neprisiskaitytų sau garbės, bet kreiptųsi prie Jo, ir už laimėjimus Jam garbė atiduotų.

Kalbėdamas Ražančių žmogus mąsto apie Kristaus gyvenimą. Ražančius jį supažindina su Kristumi. Iš to pilno Kristaus pažinimo kila ištikimybės noras. Jis nori būti ištikimas Kristaus kareivis. Ražančius jam primena Kristaus neturtą ir išniekinimą, mirtį ir pergalę. Jis supranta Kristaus meilę ir gerumą ir Jam nori būti ištikimas.

Kalbėdamas Džiaugsmingąją Dalį Ražančiaus žmogus apmąsto, kaip Jėzus išsirinko sau už Motiną prakliniausią, nekaltiausią Mariją; kaip Betliejaus neturtas išaukštintas, kaip Nazaretas palaimintas. Tos mintys ir mal-

Visa Lietuva Smerkia Karžygių Kapų Išniekintojus

Klaipėdos krašto naciški hard, abu iš Klaipėdos priešvalstybiniai gaivalai miesto.

liedami savo pagiežą, priėjo net prie tokių biurių darbų, didžiai smerktinų, reikalaujančių didelių bausmių. Tokiais jų smerktiniais darbais yra ir žuvusiųjų dėl Klaipėdos atvadavimo kapo ir paminklo išniekinimas. Šiandien jau tie biurių darbų dalyviai yra surasti. Jie yra priešvalstybinės uždarytos Klaipėdos krašto vokių ninkų partijos nariai. Tai Stalius Finkbeiner Edmund ir Mikoleit Bein-

dos ragina būti ištikimu Kristaus sekėju.

Sopulingoje dalyje žmogaus širdis užsidega ištikimybę Kristui, kuris prieš mirtį padarė didžiulį stebuklą, paliko Švęčiausiame Sakramente, žinodamas, kad atsisiras žmonių, kurie Jį išniekins ir Jo užsigins, kaip ir Jo apaštalai. Kuomet šventas Petras pasisakė esąs pasirengęs eiti ir mirti su Kristumi, jo ištikimybė buvo girtina ir praklinė, bet jis pasitikėjo savo pajėgomis. Kalbėdami Ražančių, mes irgi kaip Petras paskelbiam pasauliui, juk esame pasirengę mirti su Kristumi, bet mes pasitikime maldos galybe, nes kitaip mūsų žodžiai būtų bereikšmiai.

Garbingoje dalyje žmogaus širdis kupina ištikimybės Vadui, kurio kapas neišlaikė prieš Jo norą ir prižadą; Vadui, kuris prižadėjo nepalikti savųjų našlaičių, kad jie neiškriktų iš baimės; Vadui, kuris prižadėjo atsiųsti Šventąją Dvasią su septyniomis dovanomis. Ištikimybė Kristui, priduo da žmogui drąsos veikti dėl Kristaus. Tai darė apaštalai. Mes privalome juos sekti. "Ateik Karalystė Tavo". Darbo daug. Atėjo metas, kada kiekvienas turi stoti į darbą po Kristaus vėliava ir atlikti savo pareigą žodžiu, malda ir darbu. Ražančius priduos mums drąsos stoti už Kristų ir plėsti Jo karalystę.

Šventasis Tėvas Pijus XI šaukia mus visus į Katalikiškąją Akciją. Katalikiškoji Akcija yra ne kas kitas kaip katalikiškas gyvenimas dvidešimtis keturias valandas į dieną. Ji primena Katalikui, kad Kristaus dvasią jis privalo visuomet turėti su savimi. Katalikas turi eiti į visokį veikimą su Kristumi. Sunki tai užduotis. Tačiau pasitikėkime Marija ateis mums į pagalbą. Kalbėkime Ražančių ir neškime Kristų į žmonių gyvenimą, kuriems Jis reikalingas, kurie Jo laukia nepažindami Jo grožės ir galybės. Gyvenkime, kad būtume pavadinti ne bailiais, bet drąsiais ir širdingais Kristaus darbininkais.

Prieš juos ir jų darbus griežčiausiai protestuoja visa Lietuva. Ne vienoje vietoje įvyko gausūs visuomenės susirinkimai, kurie jų niekšingus darbus kuo griežčiausiai pasmerkė ir reikalavo aštrių bausmių. Didžiausias protesto susirinkimas buvo pačioje Klaipėdoje. Ten susirinko milžiniška žmonių minia ir išsklausė objektingo pranešimo apie karžygių kapų išniekinimą, priėmė plačią rezoliuciją. Joje sakoma, kad Klaipėdos krašto lietuvių visuomenė griežčiausiai protestuoja prieš mūsų karžygių, žuvusių dėl Klaipėdos krašto laisvės, kapų išniekinimą. Tikėtai niekšai galėjo sudrumsti žuvusiųjų ramybę. Tik šventvagiškas darbas pirštu prikišamai parodo, kad ta tėvynės išdavimo ir žmogžudysčių dvasia, kurią skatino dabar jau uždarytos priešvalstybinės partijos, dar nėra iš šaknų išrauta, iš mūsų lietuviškojo Klaipėdos krašto. Akivaizdoje to, Klaipėdos krašto lietuvių visuomenė kuo griežčiausiai smerkia niekšišką darbą, nukreiptą prieš žuvusių mūsų karžygius ir reikalauja piktadariams aukščiausios bausmės. Pasukutinį kartą įspėja niekšus liautis su savo pragaištingais darbais. Lietuvių visuomenės kantrybė akivaizdoje vis pasikartojančių šlykščių provakacijų išsėmė. Ji nebeapkęs tolimiesnių provakacijų. Te įsidėmi tai rimtai nakties piktadariai ir jų tiesioginiai ar netiesioginiai kurstytojai. Lietuvių visuomenė iškilmingai prisiekė išniekintų žuvusiųjų karžygių vardu vykdyti iki galutinio laimėjimo jų pradedtą kilnų darbą. Jokios provakacijos jos neatbaidys, o tik dar labiau užgrūdins jos pasiryžimą ir valią.

Šią rezoliuciją Klaipėdos krašto lietuvių visuomenė įteikė gubernatoriui dr. Navakui, krašto direktorių pirmininkui M. Reizgiui ir Klaipėdos miesto vyriausiajam burmistru Simonaičiui, prašydama, kad šie vyrai su šaknimis išrautų iš Lietuvos pajūrio tą niekšybę dvasią, kuri iš svetur nešama į mūsų ramų kraštą.

LENINGRADE NUGRIAUTA LIETUVOS PILIS

"Več. Krasn. Gazeta" pranešė, kad baigta griauti vadinamos "Lietuvos pilies" trobesį Leningrade. Pasidariusioje laisvoje aikštėje imtasi statyti gyvenamuosius namus. Sojuzverf darbininkams.

Ar. Vitk.

Niekto neveikti — reikiama mokyti daryti blogą.

I FRONTA

Maloni, brangi Lietuvių Katalikų Visuomenė!

Lenkdami galvas ir reikšdami gilaus, nuoširdaus dėkingumo nuolatiniam savo Vadui Eucharistijoje už praeitų metų malonių gausumą ir pasisekimus darbe, riškimės šiais metais savo susiklausimu, vieningumu, drausme, autoriteto gerbimu būti dar uolensniais pasiaukojime savo Vado Tėvui, Vadui ir per Jį — mylimai savo Tautai.

Kiekvieno kataliko pareiga yra būti juomi. Lygiai — kiekvieno lietuvių pareiga — būti lietuviu. Lietuvių Katalikų Vyriausias Centras — Federacija yra atžymėta šiomis brangiomis lietuviybės ir katalikybės ypatybėmis. Tai įrodyta daugelio metų nuveiktais nepaprastais reikšmės visuomeniniais darbais, nešančiais garbę Dievui ir Jo Sūnui ir aukštinančiais Lietuvių Tautos akys tikslingai veikiančią Jos labai organizuotą lietuvių katalikų visuomenę. Šio darbo nuopelnas yra mūsų religiniai tautinės gyvybės garantija. Šiais metais mes ir vėl privalome atsiminti pareigas būti lietuviams katalikais tik ne iš pasivadavimo, bet iš darbų ir gyvenimo pavyzdžio.

Ant vietos stovėti nėra įmanoma. Žmogus turi arba tobulėti arba daryti šiuo žvilgsniu regesą. Pastarasis kelias nereikalauja iš žmogaus kaip tokio jokių dieviškųjų ypatybių. Pasiaukojimas nei trumpmenų formų čion nėra pastebimas. Prigimtis tai mėgsta ir linksta juomi eiti. Silpnos valios žmonių yra daug. Juos, paprastai, prigimtis už nosies vedžioja. Žmonės su šiomis ypatybėmis yra žalingi tautai. Tobulybės kelias pirmoj vietoj reikalauja pasiaukojimo bei savęs išsižadėjimo. Šiuo keliu eina yra tvirtos valios, charakteringi žmonės. Pasiaukojimas duoda progos pasireikšti juose meilės ypatybėmis. Meilės pasireikšimą geriausia, aiškiausia mes galime įžiūrėti ir suprasti Dievo Sūnaus pasiaukojime už mus ant kryžiaus ir Eucharistijoje. Šis kelias yra mūsų kelias. Einant juomi tobulybės link neužtenka vien maldos kalbėti. Kad širdį pakelti aukščiau, reikia giesmės. O ji turi būti sutartinė; tai yra, kad visa lietuvių katalikų

visuomenė įimant visus lūmus ir sluoksnius giedotų ją gimtoje kalboje ne vien lūpomis bet ir savo širdžių gėmėse. Neužtenka vien suvažiuoti kongresan ir ten užgirti gražiai skambančias, tikslias, mūsų visuomeniniam gyvenimui naudingas, sveikas rezoliucijas. Reikia savo mintis ir širdis pakelti prie aktyvaus darbo. Ši giesmė reikalauja pasiaukojimo. Mes pasisemkime jo iš savo nuolatinio Vado ir darbe pasekime Jo pavyzdį — ištverkime iki galo.

Malonūs Amerikos Lietuvių Katalikai — organizuoti ir pavieniai vadai —

Mes ir Vilnius

Iš šalies retkarčiais pasigirsta pasikartojanti nūsiminimo balsai — „Lietuva nebeatgaus Vilniaus, Lenkija vis daugiau išsivertina savo pozicijoje, kaimynai — vokiečiai, latviai ir kiti apleido Lietuvą, Vilniaus kovoje, keturioliką metų — o Vilnius dar tebevalgsta, Vilnius žuvo Lietuvai!“

Pradžioje tikėtasi atgauti pagrobtą sostinę, Lenkijos vidujinės suirutės proga. Tačiau tas nepavyko. Bet tas neturi silpninti mūsų pasiryžimą. Užtvėnk bėgančią upę ir pastebėsi, kad juo ilgiau laikysi ją užtvėnkęs, juo daugiau susirinks vandens, ir pagaliau su didele jėga išgraus tvenkinį. Tas pats yra ir su mūsų kova dėl Vilniaus. Juo ilgiau Vilnius yra prieš rankose, juo labiau auga mūsų pasiryžimas, stiprėja mūsų jėgos, ir pagaliau, valandai išmušus, visi mūsų darbai, pasiryžimai ir jėgos susirinks, pakils kaip sulaikytas upės vanduo ir nugriaus visas mums daromas kliūtis.

Teisybė, mes negalime lygintis su lenkais materialine jėga, bet nereikia pamiršti, kad ne vien materialinės jėgos sprendžia tautų likimą, bet ir moralinės jėgos. Nors materialinė jėga ir daug reikiama, bet vis delto stovi aukščiau moralinė jėga. Paimkime pavyzdžiui Pasaulinį karą arba net ir Lietuvos Nepriklausomybės kovas, pamatysime, kad ar tai Prancūzijos ar tai Lietuvos priešai, buvo gausin ir turtingesni materialine jėga. Jie turėjo ge-

dvasininkai ir pasaulionys, profesionalai, redaktoriai, veikėjai, vertelgos bei biznieri, amatininkai ir įvairaus darbo žmonės, sudarę mūsų visuomenę, meldžiu Jus visus atsiminti, kad A. L. R. K. Federacijos 24 kongreso rezoliucijose tilpusiose dienraščio „Draugo“ rugpiučio 28, 29 ir 30 dd. laidose, o taip pat „Garsė“, „Darbininke“, „Amerikoje“ slepiasi sykiu mūsų kaip lietuvių ir kaip katalikų pareigos šiems metams. Šia proga nuoširdžiai kviečiu Jus visus organizuotai ir atskirai imtis uolaus, sutartino darbo — šių pareigų išpildymo.

Taigi, i frontą!

Dr. A. Rakauskas,
Federacijos pirmininkas.

Sveikata-Brangus Turtas

Ši Skyrių Veda Amerikos Lietuvių Doktorų Draugija.

IŠTEKLIUS IR SVEIKATA

Rašo Dr. S. Biežis, gydytojas ir chirurgas, Chicago, Ill.

Gyvenimas šiame moderniaame amžiuje yra pusėtinai komplikotas ir reikalauja nemažai išminties bei pastangų, kad visas pusėtinai sklandžiai slinktu. Užtat kiekvienas turi būti sargyboje, kad bereikalingai nesuklupus sveikatos dėsniams. Juo daugiau domės kreipiamai į tai, tuo mažiau susirgimų galima tikėtis ir atbulai.

Dabartinėje mūsų civilizacijoje, arba, geriau pasakius, dolerio gadynėje, yra vienas labai žalingas reiškinys, kad tas nelemtas doleris darosi veik višagaliu. Kas pastarųjų daug turi, tam, taip sakant, visos durys atdaros. Tačiau biedniokas privirstas skursti visomis pusėmis. Gi šiuo pasauliniu depresijos metu didelė dauguma žmonių neturi kitos išeities, kaip tik skurdžiausiai stumtis iš dienos į dieną. Tokios gyvenimo sąlygos negali neatsiliepti į jų bendrą sveikatos padėtį. Praktika tai patvirtina. Kaip žmogus gali tikėtis tinkamai pridaboti savo sveikatą, kuomet jo pilvas esti pustutis ir gyvena nesantitarin goje lušnelėje? Tai neįmanoma daiktas. Čia vyriausiai ekonominė problema, o ne medicinos bejėgumas. Tokios dabartinės buklės, aiškus dalykas, medikale profesija neužgria ir niekad negalės užgirti. Iš kitos pusės ji yra bejėgė patenkinančiai išrišti taip milžiniškas ir painias ekonominės problemas, nors visados pasiryžusi prisidėti prie to visomis savo išgalėmis.

Turtingas turi pilnas galimybes naudotis visuomiu, ką tik žmogaus protas pagamina. Taigi ir sveikatos žvilgsniu jam viskas prieinama. Iš to seka, kad jis gali sveikesniu gyventi, ilgesnio amžiaus sulaukti, o pasitaikius susirgti, tai pasikviečia visą medicinos mokslą į talką, iš ko gali tikėtis geriausių pasėkų. Gi su biednuoliu visai kitokis dalykas. Kad ir jis žinotų ir mokėtų naudotis ko jam reikia, bet

garbingų darbų, kad kartais nepažemintum savo nuskriaustosios tautos ir jos žmonių, pagaliau ir pats savęs. Neužsitarnauk pasauly sau grobio ar bandito vardą, kaip, kad lenkas yra užsitarnavęs, bet reikalauk atiduoti kas yra mūsų. O tai pasiekus reikalinga nemaža vargo, darbo. Bet jei mūsų darbais su kiekvienais metais augis ir stiprės, beabejo, atvadavimo valanda ateis greičiau, nekaip mes manome.

Šarūnas (L. K.)

reikia pridurti, kad medikale profesija daugiau aukauja savo jėgų biednuomenės gelbėjimui, negu bi- le koki kita profesija arba luomas.

Medicinos mokslas tik tuomet galės būti šimtą nuošimčių naudingas žmoniui, kuomet pastaroji

IVAIROS ŽINIOS

NEPAGYDOMA IŠGYDĖ ŠV. TERESĖ

Rugp. 5 d. 1934 m. Skotijoje, Carfin šventovėje, palaiminta šv. Teresės Vaikelio Jėzaus relikvijomis ir jomis paliesta stailėta pagijo Marija Trayno raitė. Daugiau septynių metų ji sirgo sunkia liga — rheumatoid arthritis. Ji nebegalėjo vaikščioti. Prieš metus laiko susirietė ir susignaužė jos kairioji ranka. Ilgai gydėsi Glasgow Karališkoje Ligoninėje. Iš ten ją paleido su pažymėjimu, jog nepagydoma.

Pirmąjį rugpiučio sekmadienį, giminių pagelbstoma, nuvyko į jį Carfino šv. Teresės šventovę. Po pamaldų kun. Taylor palaimino ligonius su šv. Teresės relikvijomis. Su jomis jis prisilietė Marijos Traynoraitės kairiąją ranką. Ligonis ranką ištiesė. Palytėjo sėdinčios ligonės

galės gyventi tinkamos ekonominės sąlygose, kurias prie šių apystovų natskiras luomas nepajęs pakeisti. O tik visa žmonija, ypač ta didžiulė dauguma biednuomenės, planingai veikdama galės pasigaminti sau tokias gyvenimo aplinkumas, kuriose medicinos mokslas bus jų artimiausias draugas be jokių išimčių ir be jokių paskirstymų.

kojas. Ligonė pajuto nepaprastą sąnariuos šurpą, kojos ėmė drebėti. Norėjo atsisistoti, bet giminės neleidė. Paėmė ją į automobilį, parvežė namo. Čia ligonė pati išlipo iš automobilio ir be pagalbos apėjo apie jį. Įvykio garsas žaibu aplėkė visą miestą, nes ją daugybė pažįsta.

Galingas yra Dievas savo šventuosius ir stebėtinai Dievo Apveizdos keliai.

KAIP ATNAUJINAMI KARTAI DIPLOMATINIAI SANTYKIAI

Neseniai į Kiniją atvyko naujai paskirtas Persijos atstovas. Jo paskyrimo priežastim yra gana įdomi istorija, apie kurią rašo „Figaro“:

Prieš kai kurį laiką viena žymi ir turtinga persė, norėdama nuvažiuoti su reikalais į Kiniją, kreipėsi į šachą prašydama duoti jai rastą persų atstovo vardu Kinijoj.

Šachas įsakė užsienių reikalų ministeriui parašyti laišką, bet jis atsakė, kad tai negalima, nes Kinijoj persų atstovo visiškai nėra.

— Kodėl?

— Todėl, kad tarp Persijos ir Kinijos yra nutraukti diplomatiniai santykiai.

Šachas nepaprastai nus-tebo:

— Nuo kurio laiko?

— Daugiau, kaip 1300 metų...

Pasirodė, kad šeštame šimtetyje tarp šių abiejų valstybių iš tikrųjų įvyko koks tai konfliktas, — koks, būtent, išaiškinti nepavyko, nes archyvuose jokių konflikto pėdsakų neužsiliko. Šiaip ar taip, tačiau daugiau, kaip tryliką šimtmečių tarp Kinijos ir Persijos atstovų nebuvo.

Šachas įsakė atitaisyti šį nesusipratimą ir, po tam tikro pasikeitimo notomis, klausimas buvo laimingai išspręstas.

KREMLIJE RASTA BRANGIŲ SENIENŲ

Užsienio spaudoje praneša, kad sugriovus vieną Kremliaus, Maskvoje, sienų, buvo rasta svarbių Napoleoną liečiančių dokumentų ir caro Ivano Baisiojo knygnyno likučių. Napoleoną liečią dokumentai buvo rasti geležinėje dėžėje. Tarp Ivano Baisiojo knygnyno likučių rasta Livijaus, Cicerono ir Tacito rankraščių.

KARAS!

20-to Amžiaus Karas ant Žemės, Ore ir Jūrose

Durtuvų grūntynės, nuodingi gazai, lėktuvų pašovimas, artilerijos griausmai, žmonių susprogdinimas ir kitos karo baisybės vaizdžiai aprašyta W. T. SCANLON'o parašytoje ir 1-ja premija Amerikoje apdovanotoje karo apysakoje

„DIEVE, PASIGAILEK MŪSŲ!“

(God, have mercy on us!)

400 pusl. Gražūs, tvirti apdarai. Kaina tik \$1.35 su persiuntimu. Pinigines perlaidas (money order) ir savo adresus siųskit:

„Darbininkas“

366 W. Broadway — So. Boston, Mass.

MALDAKNYGĖS

PASINAUDOKIT NUPIGINTA MALDAKNYGIŲ KAINA TIK KĄ GAVOME SIUNTINĮ NAUJŲ MALDAKNYGIŲ LABAI PRIEINAMA KAINA

„MALDŲ RINKINĖLIS“

Kainos:

Juodais odos apdarais \$1.50 (buvo \$1.75)
Baltais celuloido apdarais \$1.50 (buvo \$1.75)
Juodais paprastais apdarais .75 (buvo \$1.00)
Baltais celuloido apdarais .90 (buvo \$1.25)

Imant didesnę skaičių, duodame gerą nuolaidą.

Knygtės labai tinkamos, dovanos vaikams prie pirmos Komunijos ir kitoms iškilnėms.

Visus užsakymus siųskite sekanti antraštelė:

„DARBININKAS“

366 Broadway, — So. Boston, Mass.

Tėvo J. Bružiko, S. J. Misijos

Nuo rugpiučio 26 d. Tėvas J. Bružikas, S. J. vėl pradėjo misijas lietuvių parapijose. Sunkus tai darbas, bet kun. Bružikas nesiskundžia. Jis ne tik skelbia Dievo žodį bažnyčiose, bet ir katalikišką spaudą platina. Jis yra išplatinęs tonus katalikiškų laikraščių ir knygų. Tas darbas jam sekasi. Tai tikras Bažnyčios Vadas ir spaudos apaštalas. Tesu-

teikia Aukščiausias Tėvui Bružikui sveikatos ir ilgo gyvenimo.

Tėvo J. Bružiko Misijos įvyks šiose parapijose:

Spalių 1 iki 7, — 12259 Emerald Ave., Chicago, Ill.

Spalių 8 iki 21, — 614 W. Mahanoy Ave., Mahanoy City, Pa.

Spalių 22 iki 28, — Jezuit Novitiate, Wernersville, Pa.

Tadgi viso pasaulio lietuvių, seni ir jauni, vyrai ir moterys vienybė!

Sudarykime vieną kovotojų „mirties armiją“ ir tęskime savo darbą — kovą dėl Vilniaus su didžiausiu pasiaukojimu bei pasiryžimu.

Lietuvi, pasirodyk esąs vertas senovės Lietuvos sūnumis vadintis. Nenusi-gask gėdinamas, nepasiduok puolamas. Venk ne-

Klaipėdos Seimelio Vadovybės Žygius Diriguoja "Paslaptingoji Ranka"

Lietuvos Keleivis apie Seimelį—

Klaipėda Rugs. 13 d., Elta. Lietuvos Keleivis rugsėjo 12 d. savo vedamajame rašo: "Praėjusį ketvirtadienį, rugsėjo 6 d., buvo šaukiamas Klaipėdos krašto seimelio posėdis direktorijos deklaracijai išklau-syti. Tą posėdį šaukiant, kaip žinoma, buvo sulau-žyti pagrindiniai parla-mentarinės praktikos rei-kalavimai.

Seimelio pirmininkas s šaukė posėdį, kuriame pa-tį reikšmingiausių žodį tu-rėjo tarti direktorija, ne-pasitaręs su direktorija ir net nieko apie tai neprane-šęs.

Šitas visur kitur prakti-kuojamų parlamentarinės veiklos dėsnių laužymas buvo jau blogas ženklas. Jis rodė, kad seimelio va-dovybei ši kartą rūpėjo ne-tas, kokius sumanymus turi direktorija ir kaip ji ketina krašto reikalus tvarkyti, bet visai kas ki-

ta. Susidarė įspūdis, kad mūsų seimelio pirmininkas, P. Vaškys, ši kartą bus pra-dėjęs viešai demons-truoti savo simpatijas tokiems parlamentari-nės veiklos pavyzdžiams, kokie praktikuojami ana-pus Nemuno ir kurie bai-giasi parlamento rūmų pa-degimu".

Toliau laikraštis aiški-na, kodėl, jo manymu, į ši seimelio posėdį nesusirin-ko užtekintas kvorumui atstovų skaičius. Jo spėji-mu, neatvykusios į posė-dį atstovus, nugalėdines pasiūstas anksti, ketvirta-dienio rytą, juos atvežti automobiliais.

"Nuo to laiko, kai pas-laptingas automobilis nu-leido į upę mūsų krašto piliečio Jesučio lavoną, klaipėdiškiai turi rimto pagrindo bijoti nekviestų šoferių ir jų mašinų. Ypa-tingai tokių svečių bijo tie mūsų krašto žmonės, ku-rius praeityje turėjo kokių santykių su nelemtuoju

"Sovogu" ir kitoms nacio-nalsocialistiškomis organi-zacijomis. Toks nelauktų mašinų pasirodymas jų sodybose primena birželio 30 d. įvykius gretimoje valstybėje ir ten atliktą kruviną veikėjų valymą.

Esą, prieš posėdžio su-šaukimą dabar einas sei-melio pirmininko pareigas Vaškys garbės žodžiu i-tikinėjo savo pažįstamus, kad atstovai į posėdį at-vyksia. Tai nedviprasmiš-kai byloja, kad

"paslaptingoji ranka", diriguojanti seimelio va-dovybės žygius, yra ne-juokais pasiryžusi var-toti smurtą.

Suprantama todėl, kad daug atstovų, išvydusių besukantį į kiemą paslap-tinę automobilį, lindo į šiaudus ir slėpėsi, kaip į-manydami.

Toliau laikraštis, liesda-mas 15 atstovų pasirašy-tą "deklaraciją" (jų tarpe yra du parašai pašalinių asmenų, dalyvavusių sei-melio posėdyje), kuriame jie reiškia nepasitikėjimą Reizgio direktorijai, ši žy-gi laikraštis vadina farsu, neturintį jokios legalės reikšmės.

"Legali seimelio atstovų nuomonė, tęsia laikraštis, oficialiai tegali būti reišk-ta tik iš seimelio tri-būnos bei dalyvaujant ofi-cialiuose balsavimuose.

"Meilės laišku" pramo-ga ir tokių laiškų skel-bimas priklauso jau ne-legalios veiklos sričiai.

Dėl to Vaškio ir Riecher-to išsišokimo su tais laiškais tegalima suprasti, kaip mėginama įvelti kraš-to seimelį į nelegalius dar-bus ir tuo būdu suvesti į konfliktą su veikiančiais įstatymais".

Toliau laikraštis ši Vaš-kio ir Ko žygį vadina pro-vokacija, siekiantį atgai-vinti nelegalius veiksmus ir statantį ant kortos kraš-to seimelį, ir

kviečia sovogišk i e m s seimelio vadovybės kle-dėjimams užkirsti kelią.

"Seimelis privalo, paga-liau, — baigia laikraštis savo straipsnį, — rasti ben-drą kalbą su krašto gy-ventojų dauguma ir iš tos daugumos kilusią bei jos pasitikėjimą turinčią au-tonomine valdžia."

SUĖMĖ DU LENKŲ ŠNIPUS

Marijampolėje policija suėmė lenkų šnipą Artūrą Jaziorskį. Jis jau kelintą kartą buvo pasiūstas į Lietuvą atlikti tam tikrų uždavinių.

Kiek vėliau Kaune buvo suimtas ir jo agentas, A. Skabickas. Padarius kra-tą, pas juos abu rasta kal-tinančios medžiagos. Ja-ziorskis yra kilęs nuo Ky-bartų.

KĄ KALBA IŠ LIETUVOS ISVYKSTANTIEJI RUSAI

Lietuvoje gyvenantieji rusai dabar agituojami palikti čia gyvenamąsias vietas, savo uždarius ir važiuoti apsigyventi Pietų Amerikoje daugiausiai U-ragvajuje. Mat, ten jiems Urugvajaus vyriausybė y-ra paskyrusi didelius že-mės plotus ir žada juos ten įkurdinti.

Rusų Lietuvoje atsiradimo istorija yra tokia: Dėl re-liginių nesupratimų ir persekiojimų dar Petro Didžiojo laikais daug ru-sų, ypatingai sentikių at-bėgo į Lietuvą. Tačiau daugiausiai visokių rusų į Lietuvą atkraudė garsu-sis korikas Muravjovas rusinimo tikslais. Tai bu-vo 1861 — 1863 metų lai-kotarpiu. Atvežtieji rusų kolonistai gaudavo už lie-tuvišką veikimą Sibiran ištremtųjų lietuvių žemes, įvairių privilegijų ir gy-vendavo dainuodami.

Išvykstantieji iš Lietu-vos rusai pasakoja, kad

Lietuvoje jiems buvo gera gyventi. Tai tiesiog antro-ji tėvynė. Bet jie į Pietų Ameriką ir Afriką važiuo-ja savo vaikų verčiami. Jie čia pardavė savo žemes ir kitokį turtą.

— Gerai dabar lietu-viams, kad jie turi savo tėvynę, o rusams — ne-duok Dieve. Pusė tautos bastosi po visą pasaulį, vieni juos žmoniškai pei-ima, kiti niekina už jų pro-tėvių klaidas, kalbą išvyk-stantieji rusai. Vyksime į Afriką, Pietų Ameriką, susiorganizuosim ir gal būt dabartinė jaunoji kar-ta atkovos mūsų senąją tėvynę. Ar šiaip ar taip, bet senesniųjų rusų akyse matyti susirūpinimas ir baimė prieš nežinomą ry-tojų. Tik jaunimas pilnas entuziazmo ir laukia, kad tik greičiau galėtų tas pa-sakiškas šalis pamatyti.

— Et, vyksim ir gana. Bene žmogus žinai, kur laimę surasi — kalba jie.

— Bet taip gerai, kaip buvo Lietuvoje vargu ra-sime — kalba senesnieji. Lietuva tai mums buvo laimės šalis. Tsb.

Impilties Piliakalnio Paslaptis

Lietuvos archeologai dar pernai metais pradėjo ka-sinėti Kretingos apskrityje esantį Impilties piliakal-nį. Jame tiek pernai, tiek šiemet buvo rasta la-bai įdomių ir mokslui nau-dingų dalykų. Du skersiniai piūviai padarė dar-šiais metais per supantį vidaus pilies plotą pylimą toje vietoje, kuris yra žemesnis, Piliakalnis tyrimo atžvilgiu buvo suskirsty-tas į 4 perijodus.

Pirmąjį arba seniausiąjį pylimą tenka skirti II — IV amžiui po Kristaus. Iš-ilgai šio pylimo lig pama-tas paklotas kelių eilių rąstų grindinys. Greta su medžių grindiniu sudėtas 4 metrų platumo ir 2 me-trų aukštumo stambių akmenų kroviny. Šitas me-džio grindinys ir akmenų kroviny sudaro pirmojo pylimo pamatą ir griau-čius; to pylimo šlaitas iš prieš pusės buvo išgrįs-tas taip pat stambiais akmenimis, kurie lyg šarvai saugoja pylimą, neleidami priešui po juo pasikas-ti ir jį nuversti.

Tautų kraustymosi lai-kais pirmasis pylimas bu-vo paauskštintas ir taip pat rūpestingai sustiprintas akmeniniu grindiniu. Ido-mu, kad ir kituose dvi-juose laikotarpiuose ak-meno pylimui sustiprinti, o prieš kryžiuočių ordino stiprinami ir vidiniai pyli-mu šlaitai.

Ant visu laikotarpių py-limu viršūnių užtikta me-dinių pastatų, tur būt tvo-rų, liekanų ir daug įkaltų ar įkastų stulpų, kurie tas tvoras turėjo atlaikyti. Tų pastatų daugumas jau yra sudegę ir pasiliko tik de-gėsių griuvėsiai, bei sluok-sniai. Deja, sudegę medžio likučiai tiek suirę, kad pa-gal jų išvaizdą sunku įspė-

ti tų tvorų ar sienų išvaiz-dą, bei sudėti. Vietomis kur spėjama buvus tvora, užtikta virbų ir šakų taip supintų, kai tai daroma ir šiandien.

Pietų vakarinėje pilies dalyje, kuri jungiasi su aukštėsniąja ir žemesnią-ja pylimo dalimis ir kur šiandien dar netik mato-mas, bet ir naudojamas kelias į vidaus pilies plotą, taip buvo atkastos ir ištir-tos 4 vartovietės.

Beabėjo, įdomiausia iš jų yra pati seniausioji. Kelias iš pilies ėjo per pylimą tu-nelio pavidalo. Tunelis bu-vo 3 metrų aukštumo, tiek pat platumo ir 8 metrų il-gumo. Jo šonai buvo pa-daryti iš 2 ažuolinių stulpų eilių, glaudžiai vienas prie kito sustatyti ir į žemę į-kastų. Abiejų eilių poliai iš viršaus tarp savęs buvo sujungti. Išilgai perdėtais ant jų ažuoliniais rąstais. Tunelio lubas sudarė sker-sai ant jo išilginių rąstų greta vienas kito padėti taip pat ažuoliniai rąstai. Tuneliui sustiprinti buvo suvartota daug stambių akmenų, sukratų atra-mos pavidalo iš abiejų išo-rinių tunelio šonų, ties vertikaliai įkaltais poliais plotą jungė su pylimu ir tuo keliu, kuris toliau ėjo pilies šlaitu. Pernai ir šie-met Impilties piliakalnyje buvo rasta įdomių įvairių laikotarpių vilyčių, ieties galų, žalvarinių daiktų ir šiek tiek keramikos.

Kaip matome, Impilties piliakalnis ir jo tvirtovė buvo pastatyta antrame šimtmetyje po Kristaus gimimo. Impilties apylin-kių gyventojai, kaip irgi matyti iš kasinėjimo dar-bų, dalyvavo sukilime prieš kryžiuočius.

Visiems Impilties piliakalnio kasinėjimo dar-bams vadovavo žymus Lie-tuvos archeologas ir karo

KOLEGIJOS RĖMĖJŲ SEIMAS MARIANAPOLYJE

Rytinių Valstybių Kolegijos Rėmėjų Seimas įvyks spalio mėnesyje 28 dieną — sekmadienyje, Kristaus Karaliaus šventėje, Kolegijos rūmuose Marianapolyje. Kadangi šiais metais sukanka 25 metai nuo Tėvų Marijonų vienuolijos atgaivinimo, tai per šį seimą Marianapolyje bus ši garbingoji sidabrinė 25 metų sukaktis tinkamai paminėta. Ryte 9 valandą bus atlai-kytos iškilmingos pamaldos.

Posėdžiai prasidės 2 valandą po pietų, kad visi ger-biamieji Rėmėjai ir Prieteliai galėtų suspėti. Seimui pasibaigus, bus suteiktas iškilmingas palaiminimas švenčiausiu.

Visos Rėmėjų kuopos nuosirdžiai kviečiamos daly-vauti šiose iškilmėse kuo skaitlingiausiai. Visos kuopų valdybos yra kviečiamos paruošti savo darbuotės apyskaitas, kad seime būtų galima sužinoti kiek kuri kuopa pasidarbavo kolegijos gerovei ir kiek prisidėjo prie pereitų metų seimo nutarimo — sukelti tiek pin-gų, kad būtų galima sudaryti viena stipendija netur-tinam studentui. Tokiai stipendijos įkūrimas kaip tik būtų gražus šių garbingų sukaktuvių paminėjimas.

Kun. Vincas Puidokas, R. V. Apskričio Pirmininkas

ĮVAIRIOS ŽINIOS

RUGSĖJO MENUO TAM-SIAUSIAS ISTORIJOJ

Pereitas mėnuo buvo re-kordinis. Lokalis oro biu-ras praneša, kad rugsėjo mėnesys saulę pasirodė tik per 118 valandų iš 350 va-landų. Taipgi rugsėjo mė-nuo buvo ir lietingas. Iš 30 dienų lyjo 15.

KATALIKŲ SKAIČIUS BERLYNE

Berlynas — Vokietijos sostinėje yra 475,092 katalikai; 65 katalikų bažny-čios, 89 koplyčios ir septy-nios svetainės susirinki-mams.

muziejaus viršininkas gen. Vladas Nagevičius. Tyri-mo darbus apėmė Lietu-vos Prezidentas Smetona, daug žymių mokslininkų ir didelės ekskursijos. Ty-rimo darbuose dalyvavo ir žymiausias Latvių archeo-logas prof. Balodis. Atei-nančiais metais manoma suorganizuoti platesnius Lietuvos piliakalnių tyri-nėjimus. Tai ruošiasi Lie-tuvos universitetas.

Keletas bažnyčių stato-ma priemiesčiuose. Tačiau dar permaža. Daug žmo-nių turi eiti gana toli baž-nyčion.

Bendrai, Berlyne katali-kų skaičius didėja ir jų re-liginis gyvenimas daro di-delę pažangą.

Rio De Janeiro, Brazil-ja — Šiomis dienomis iš-ėjo į streiką apie 2000 elek-tros ir gatvekarių darbi-ninkai, kada kompanija atsisakė pripažinti uni-ją.

AMNESTIJA SSSR.

Prancūzų spaudos žinio-mis, per spalio revoliuci-jos sukaktuves Stalinas paskelbsias amnestiją. Bū-sią amnestuojami social-demokratai pasisakę už vieningą frontą su komu-nistais. Jie bus išleisti iš Sovietų kalėjimų ir social-demokratams emigran-tams bus leista grįžti į SS-SR. Iš kalėjimų būsią pa-leisti komunistai, nuteisti už įvairius nusikaltimus. Socialistai revoliucionie-riai nebūsią amnestuoti, nes jie esą atakliausi So-vietų valdžios priešai.

Arėjas Vitkauskas.

PASAULIO ŠYPSĖNOS

Sekmadieninės mokyklos mo-kytojas: "Džoni, ką tu gali pa-sakyti man apie Aroną?"

Džoni: "Jo pavardė buvo pir-moje telefonų knygoje". ("Bos-ton Transcript")

Pirmas humoristas: "Ar tams-ta skaitai savo juokus žmonai?"

Antras humoristas: "Taip, ir

kai nusijuokia, aš žinau, kad juo-kas geras". ("Northern Daily Telegraph").

Mokytojas: "Ko tu verki, Hans?"

Hans: "Tėvas ikrado naują muilą ir kiekvieną kartą kai pir-kejas ateina į krautuvę aš esu prausiamas reklamos tikslams".

("Ulk", Berlin).

NAUJA KNYGA

EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

Anglų Kalboje

"AN EXCURSION TO LITHUANIA"

Labai įdomius aprašymus, apie savo kelionę į LIETUVĄ pa-rašė A. A. Sacks. Šioje knygoje randasi atskirus skyriai a-pie Kauną, Vilnių, Panevėžį ir kitas Lietuvos vietas. Gera proga, ypač čia augusiam jaunimui susipažinti su jų tėvėlių gimtine — tėvyne.

Ši knyga, su kietais apdarais, turi 308 puslapius, 38 gražius paveikslus ir Lietuvos žemėlapi.

KAINA \$3.00. SU PERSIUNTIMU

Pinigines perlaidas (Money Order) siųskite:

"DARBININKAS"

366 W. Broadway So. Boston, Mass.

Žinios Iš Lietuvos

KAS YRA LIETUVOS LENKAI

Dažnai mums tenka išgirsti kalbant, ir spaudoje skaitant, kad Lietuvoje nemažas procentas yra lenkų, kad jie vienais ar kitais būdais stengiasi savo lenkiškumą demonstruoti. Taip pat ir lenkų spauda nuolat skleidžia tusčius burbulus, kad Lietuvos lenkai yra persekiojami ir kad trūkdomas jų kultūrinis veikimas. Tačiau išgilinę į šį klausimą ir jį panagrinę iš esmės, tuojau matome, kad lenkų spaudos skleidžiamos pasakos yra tuscios, kaip pelų maišas.

Iš kur gi atsirado Lietuvos lenkai? Vienas kitas jų procentas dar senaisiais laikais atsikėlė iš Lenkijos ir apsigyveno

Lietuvoje. Tačiau didžiausia jų dalis yra nelenkai, bet sulenkėjusieji lietuviai, daugiausiai bajorai, kurie pamynę savo tėvų kalbą, papročius ir nuėjo svetimųjų dievams tarnauti. Juk iš istorijos mes žinome, kad kai Lietuva ir Lenkija padarė personalinę uniją, tai ir Lietuvos didikai nukrypo Varšuvos pusėn. Jie Lietuvos reikalų beveik nežūrėjo ir patys visiškai sulenkėjo. Prisigėrę svetimo raugio, lenkiškos kultūros, jie tą kultūrą stengėsi skiepyti ir Lietuvos sodžiaus žmonėms. Tačiau lietuviškas kaimas per amžius būdamas ištikimas savo tautiniams jausmams, ir lietuviškomis tradicijoms, nepasidavė bajorų pagundai. Ankščiau buvusieji dvarai Lietuvoje buvo tas lietuviško kaimo lenkinimo lizdas, iš kurio į visas puses sklido piktžolės. Ilgus šimtmečius užsitęsusi baudžiava Lietuvoje išaugino vieną kitą padlečią, kurio ainiai dar ir dabar mėgsta save vadintis lenkais.

Daug silpnabūdžių žmonių patraukė savo pusėn vadinamoji lenkiškoji „aukšta kultūra“. Tačiau tos kultūros „aukštųjų“ mums labai gerai atvaizduoja objektyvioji istorija.

Tai ir yra visos tos priežastys, arba teisingiau pasakius, visi tie diegai, iš kurių yra išaugę šandieniniai Lietuvos lenkai. Kaip lenkai jie yra tik iš kailio. Tačiau jų kraujas yra grynas lietuviškas. Kai su vienu kitu tokiu lenku imi kalbėtis, ir jam priminti Lietuvos senovę, jo protėvių lietuviškumą ir jo dabar padarytą tautinę nuodėmę, tai toks „lenkas“ ima gailėtis ir ne vieną jų grįžta į tikras lietuviškumo vėžes.

Kauno ir Panevėžio apskrityje yra tokių vietų, kurios išimtinai apgyventos tokių „lenkų“. Didelė dalis jų jau yra lietuviškai susipratę ir dabar gailisi savo padarytos klaidos. Jie nenori šandien save vadintis lenkais, vaikus leidžia į lietuviškas mokyklas, patys namuose stengiasi jau lietuviškai kalbėti ir net stengiasi savo pasuose ištaisyti tautybę, perrašydami, kad jis yra lietuvis. Paskutinytis Lietuvos gyventojų surašinėjimas rado, kad Lietuvoje yra tik 2,8% lenkų.

Lietuvos užsienių reikalų ministeris Lozoraitis netrukus mano aplankyti vakarų Europos valstybių sostines ir ten su jų atstais politikos vyrais aptarti dabar paakutėjusio Rytų Europos Lokarno klausimą.

Pandelio valc. Šilių km. gyv. Juknaitė einant per lanką, trenkė į ją žaibas ir vietoje užmušė.

PIRMASIS PIENININKYSTES KONGRESAS KLAIPĖDOJE

Rugsėjo 2 dieną suėjo 10 metų, kai Lietuvoje buvo įsteigtos pirmosios kooperatinės pieninės. Nuo to laiko buvo plačiau pradėta vystyti pieno ūkio šaka. Per visą dešimtmetį nuveikti nemaži darbai ir daug padaryta pieno ūkio kėlimui. Sukurti progą, Lietuvos pieno ūkio centras „Pieno centras“ Klaipėdoje sušaukė didžiulį pirmąjį pienininkystės kongresą. Jame dalyvavo apie 5000 ūkininkų, kurie verčiasi pieno ūkiu. Kongrese dalyvavo ir Lietuvos ministeris pirmininkas Tūbelis, žemės ūkio ministeris Aleksa, Klaipėdos krašto gubernatorius Navakas ir eilė kitų Lietuvos ūkio ir politikos vadovų.

Ministeris pirmininkas Tūbelis savo ilgoje kalboje nurodė Lietuvoje galimus verslus. Svarbiausiai jis pažymėjo, kad žemės ūkio šaka yra ne tik pagrindinis krašto gyventojų, bet ir visos valstybės verslas. Tačiau Lietuvos žemės ūkis nėra vienalytis, bet skirstosi į visą eilę šakų. Prieš dešimtį metų pieno ūkio šaka Lietuvoje buvo visiškai nežinoma. Tačiau po itemto darbo šiandien šioje šakoje Lietuva beveik pasivijo Latviją ir pralenkė Lenkiją. Bet tai tik dalis tos didžiulės kūrybos, kurią dabar Lietuvos ūkininkai varo visose žemės ūkio šakose. Tos pastangos visiems yra suprantamos, nes jos eina iš bendrų visų gyventojų reikalų. Kalbėdamas apie dabartinę pasaulio ekonominę padėtį, Lietuvos ministeris pirmininkas nurodė, kad dabar tarp visų valstybių eina didelės ekonominės kovos ir didelis susierzinimas. Viena valstybė užsidaro nuo kitos, užrakina vartus, bet tokia padėtis, kokia šiandien yra negali ilgai užtrukti. Tautų tarpe turės įsigyventi kita dvasia, kartu baigsis ir visi sunkumai. Turėdami tai prieš akis, Lietuvos ūkininkai privalo nusistatyti, kad nereikia stebėti tų gamybinių pastangų, kurios šiandien yra vystomomis. Jas reikia tik stiprinti. Geriems Lietuvos gaminiams rinkos niekada nestigs. Iš krizės gelbėtis lietuviams reikia priemonių ieškoti, ne svetur, bet savo krašte.

Žemės ūkio ministeris Aleksa pasakė, kad nors praėjo 10 metų, bet dar ne viską pieno ūkio srityje Lietuvos ūkininkai padarė, ką galėjo padaryti. Iš pradžių užsienis Lietuvos pieno ūkio gaminiais tik juokėsi, o dabar jais jau stebisi. Reikia tik pasitikėti lietuvišku darbu, lietuviška valia ir lietuvišku protu, o bus galima sukurti gražią, didelę ir garbingą Lietuvą. Po šių visų kalbų suvažiavusius ūkininkus sveikino dargybė Klaipėdos krašto organizacijų ir valdžios atstovai. Po posėdžių apsvartę savo reikalus, ūkininkai dar apžiūrėjo „Pieno centro“ šaldytuvus, pasižiūrėjo jūra ir išsiskirstė po visą šalį naujam darbo dešimtmeciui.

KIEK BANKRŪTŲ IR VARŽYTINIŲ LIETUVOJE

Iš bankrūtų skaičiaus ir varžytinių galima spręsti apie bendrą ūkio būklę.

Statistikos žinomis, per šiu metų pirmus 7 mėnesius bankrūtavo 14 firmų su skolų suma apie 770.000 litų. Per tą patį laiką pernai bankrūtavo net 28 firmos su skolų suma apie 5 mil. 300 tūkst. litų. Bankrūtavusių firmų skolos daugiausia tenka vietos kreditoriams. Užsieniui įsiskolinimas labai nežymus.

Varžytinių šiemet įvyko 2.502, o pernai per 7 mėnesius 2.599. Bet skolų suma ir parduota turto daugiau. Varžomojo turto šiemet buvo už 7 mil. 800 tūkst. litų, tačiau parduota už 5,5 mil. lt. Pernai varžomojo turto buvo už 6,8 milijonus lt., parduota už 4 mil. 100 tūkst. lt. Vadinausi, šiemet buvo stambesnių varžytinių.

Nekilnojamojo turto buvo 775 varžytinės. Skolų suma siekė beveik 6 mil. litų. Iš varžytinių nekilnojamas turtas parduotas padengė 86% skolų, kai tuo tarpu kilnojamas — tik 21%.

Nors varžytinių skaičius sumažėjo, tačiau išieškomo turto suma yra didesnė. Tai reiškia, kad šiemet pateko į varžytines stambesni skolininkai.

ISKILMINGAI ATIDARYTI ŠILUVOS ŠAULIŲ NAMAI

Rugsėjo 2 d. Raseinių rinktinėje buvo Šiluvos šaulių būrio šaulių namų pašventinimo ir atidarymo iškilmės.

Dalyvavo šaulių moterų garbės pirmininkė Em. Putvinskienė, šaulių S-gos viršininkas pulk. ltn. Mur-nikas, rinkt. vadas kap. Matelis, policijos vadas Mikoliūnas ir vietos visuomenė.

Buvo pamaldos, laikomos klebono kun. Kotelo, kuris pasakė gražią ta progą pamokslą. Šaulių paradedalyvavo Šiluvos ir artimesnių būrių šauliai. Po paradą atidaryti šaulių namai: Em. Putvinskienė perkirpo prie įėjimo į namus tautišką juostą. Klebonas pašventė ir pasakė kalbą. Visi pasirašė namų statybos aktą.

Didžiulėje ir gražioje namų salėje buvo iškilmingas posėdis. Daugiausia dirbusiems šaulių namų statant būvo įteikta šaulių ir visuomenės dovanų. Būrio pirmininkui mokytoji Petruai Rinkevičiui įteiktas servizas, ir būrio vadui Rapolui Juškai balnas.

Namų atidarymo proga pasveikintas Prezidentas, ministeris pirmininkas ir krašto apsaugos ministeris. Pasakyta turinčių kalbų. Toliau buvo bendri užkandžiai su šaulių moterų pagamintu alumi. Nuoširdžiai pakalbėta ir padainuota.

Šauliai suvaidino „Aušros Sūnus“. Į Šiluvą kasmet suplaukia iš įvairių Lietuvos vietų daug žmonių. Del to čia šaulių namai — tautos namai suvaidins labai naudingą vaidmenį, nes kas nori dirbti tautišką darbą į juos durs atviros.

„T.“

VĖL NAUJI SMUGIAI VILNIAUS KRAŠTO MOKYKLoms

Diena iš dienos nepriklausomoje Lietuvoje vis ateina skaudesnės žinios apie lenkų persekiojimus ir baigimus uždarinti Vilniaus krašto lietuvių mokyklas. Neseniai spaudoje buvo pasirodę žinių, kad lenkai ištiesę netrukus uždarys keletą paskutinių Vilniaus krašto lietuvių mokyklų. Tie spaudos balsai nebuvo spejiojimai, bet numatoma tikrėnybė. Ir štai rugsėjo 11 dieną Kaune buvo gauta vėl tų skaudžių žinių, kad lenkai uždarė dešimtį Vilniaus krašto lietuvių mokyklų. Tai visos švietimo draugijos „Ryto“ laikomos mokyklos. Kaip visados taip ir čia lenkai uždarymo priežasčių jokių nenurodė. Čia nėra kas kita, o tik paprastas lenkų kerštas. Tačiau ir keršto kultūringi žmonės neturėtų reikšti, nes tam nėra jokios priežasties. Matyti, kad tai yra lenkų priešlietuviškos politikos vaisius. Tokią politiką lenkų švietimo valdžia jau seniai veda.

Taip pat pasigavę visiškai nepamatotų priežasčių lenkai atleido iš pareigų ir švenčionių „Ryto“ lietuvių laikomos gimnazijos direktorių Petraitį.

Visų šių faktų akivaizdoje, galime drąsiai daryti išvadą, kad dėl tokios lenkų švietimo valdžios politikos nuo ateinančių mokslo metų vargiai Vilniaus krašte ar liks viena lietuviška mokykla. Matyti, kad lenkai jaučia Vilniaus krašto lietuviškumą ir jį stengiasi visomis brutaliomis priemonėmis sunaikinti. Aiškus dalykas, kad negalėdami laikyti viešų lietuviškų mokyklų, Vilniaus krašto lietuviai turės tenkintis taip vadinamomis, katakombomis slaptomis mokyklomis. Nes jau kitokios išeities nėra. Tuo tarpu kai lenkiškos mokyklos nepriklausomoje Lietuvoje yra ne tik neuždarinėjamos, bet dar jos gauna pašalpą iš valdžios išdo.

Esant tokiems lenkų ne kultūringumo faktams, Lietuvos visuomenė pareiškė griežtą protestą ir reikalavo, kad valdžia lenkiškų mokyklų netik nesulauktų, bet ir jas taip pat uždarytų, kaip lenkai uždarinėja lietuviškas mokyklas Vilniaus krašte.

NACIŲ BARBARISKUMO DARBAI KLAIPĖDOS KRASTE

Lietuvos Prezidento A. Smetonos jubiliejaus iškilnių išvakarėse kai kuriose Klaipėdos krašto vietose hitleriški agentai bandė sudrumsti vietos gyventojų ramybę ir užgauti lietuvių tautinius jausmus. Kai kur jie su šarminėmis bombomis bandė išsklaidyti į iškilingus posėdžius susirinkusius to krašto gyventojus lietuvius.

Tačiau čia piktadarių buvo suimti, dar kai kuriose vietose jie iškabinėjo hackenkreuco vėliavas. Tačiau visų šių barbarų žygių pranešė jų biaučius darbai Klaipėdos miesto kapinėse. Čia žuvusių už Lietuvos laisvę kapo gėlės išrautos, papuošalai sunaikinti ir biaučių barbarų ranka ryžosi net paminklą išversti, tačiau jo neįveikė paliko.

Kai kuriose kitose krašto vietose hitlerininkai smala apypylė gražius papuošalus. Šiais barbarų „žygiais“ nepaprastai pasipiktino Klaipėdos visuomenė. Tuo labiau, kad jie savo biaučius darbus vykdė net amžinos ramybės vietose — kapuose. Klaipėdos krašto direktorija paskyrė 2000 litų atlyginimo tam, kas nurodys žuvusių už Lietuvos laisvę paminklą išniekintojus. Šiuos biaučius niekšų darbus smerkia net padorūs ir tolerantiški Klaipėdos vokiečiai.

IVAIRIOS ŽINIOS

Per šiu metų pirmus septynis mėnesius iš Lietuvos išvežta įvairių prekių už 85 milijonų litų, o per tą patį laiką iš užsienio į Lietuvą įvežta už 81 milijoną litų. Per Klaipėdos uostą Lietuva įvežė 81% svetimų prekių.

Klaipėdos krašto priešvalstybinių vokiečių partijų veikėjų tardymas jau baigtas. Prieš keletą dienų jau pradėtas jiems rašyti ir kaltinamasis aktas, kuris bus baigtas rugsėjo mėnesio pabaigoje. Bylos svarstymas numatomas dar šiais metais, greičiausiai lapkričio ar gruodžio mėnesį. Byla yra labai didelė, plati ir jos svarstymas galės užtrukti net porą mėnesių. Ją sąsprę Lietuvos kariuomenės teismas.

Lietuva paskutinių laikų pradėjo plėsti savo prekybinius santykius su Danija. Tačiau tie santykiai nebuvo sutvarkyti atitinkama sutartimi. Delto ir Lietuvos prekyba su Danija nėjo pakankamai

sklandžiai. Dabar Lietuva padarė tam tikrus žygius prekybos sutarties su Danija sudaryti. Šiomis dienomis daryboms vesti išvažiavo Lietuvos ekonominių sluoksnių atstovai.

Garsioje pašto ženklų byloje tardymas jau baigiamas. Netrukus bus pradėtas rašyti kaltinamasis aktas. Byla bus sprendžiama dar šiais metais. Savo laiku ji Lietuvoje buvo sukėlus didelį bruzdėjimą.

Paskutiniaisiais metais Lietuvoje padidėjo padėgių skaičius. Tai daugiausiai piktos valios žmonių darbas, arba neatsargumas. Pernai tokių padėgių buvo 527, o 1932 metais — 386.

O, Vilniaus nepamiršk, lietuvi! Čia ne tik tavo praeitis, Čia tavo ir ateitis.

Maironis.

SUGRYŽO P. JANUSKEVIČIA JR. IŠ LIETUVOS

Visiems gerai žinomas Lietuvos krutamių paveikslų filmininkas, p. J. Janušas jr., — Januškevičia, neseniai sugrįžo iš Lietuvos Seandinavian Linijos laivu, S. S. Frederik VIII.

P. Janušas prisivežė daug idomių paveikslų ir naujienų iš Lietuvos, pareiškdamas, kad dalykai Lietuvoje taisomi visais atžvilgiais. Lietuvos padėtis nėra bloga, žmonės turi viltį ir žiūri į ateitį su pasitikėjimu. Gyvenimas Lietuvoje nėra brangus. Vasaros metu Lietuvoje yra labai gražu, linksma gyventi ir atsilankytiems Amerikiečiams yra teikiama malonūs priėmimai. Per p. Janušą Jr. įdota iš Lietuvos daug labų dienų ir linkėjimų amerikiečiams.

Ateinančią vasarą Lietuvoje įvyks daug svarbių dalykų tarpe kurių bus Užsienio Lietuvių Suvažiavimas — Kongresas į kurį suvažiavus Lietuvių iš viso pasaulio. Tikima, kad daugelis Amerikos Lietuvių vyks į Lietuvą ateinančiais metais dalyvauti įvairiuose suvažiavimuose ir aplankyti savo senus tėvūčius, brolius ir sesutes.

P. Janušas Jr., — Januškevičia gerai žinomas Seandinavian American Linijos Lietuvių skyriaus vedėjas, rengs asmeniškai vadovaujančias dideles ekskursijas ateinančiais metais į Lietuvą, visa kelionė juromis per Lietuvos vienintėlį uostą, Klaipėdą. Del šių ekskursijų bus surengta iškilmingi pasitikimai ir priėmimai, dalyvaujant šaulių orkestrui.

Lietuva širdingai kviečia savo brolius ir seseris parvažiuoti į Lietuvą per Lietuvos uostą Klaipėdą. Parvykstant per Klaipėdą, keleiviams yra suteikiama daugelis palankumų ir palengvinimų ir kartu bus palaikomas Lietuvos uostas ant toliaus.

Vasarojant Lietuvoje, p. Janušas Jr., padarė daug idomių ir gražių nuotraukų. Ant laivo buvo filmuota visi keleiviai vykstant ir parvažiuojant iš Lietuvos. Netrukus šie visi paveikslai bus rodomi po Amerikos Lietuvių kolonijais.

Kartu su p. Janušas Jr. — Januškevičium, Seandinavian American Linijos laivu S. S. Frederik VIII parvyko ir daugelis kitų ekskursantų iš Lietuvos tarpe kurių buvo p. O. Ceplinskienė ir p. K. Savickienė iš Ansonia, Conn. p. M. Ramaneckienė iš Lowell, Mass. p. T. Šimkienė su sūnum Albertu, p. D. Klimienė, p. J. Aleksiūnas p. Alekniūnas su dukrele Aldona, visi iš Chicagos, Ill., p. A. Mokeleikiūnas iš Bernardsville, N. J. ir p. R. Malinauskaitė (13 metų) iš Raseinių, kuri atvyko pas savo dėdę į Thornhurst, Pa. apsigyventi Amerikoje.

DIDELIS NUPIGINIMAS

“MANO PATYRIMAI DIDŽIOJO KAREJ” 1918 ir 1919

Parašė Kun. J. F. Jonaitis (Kapeionas)

KAINA 25 CENTAI Dabar 10 centų su persiuntimu Užmokestis užsisakant galima siųsti pašto ženkleliais. (Stamps).

“Darbininkas”

366 W. Broadway So. Boston, Mass.

Nauja Galia Nusilpusiems Organams

NUGA-TONE stimuluoja nusilpusius organus. Tai puikus pilvui tonikas gerinantis apetitą ir padedantis maitintis. Skatina plaukimo svyrilvę ir žarnose. Vidurių judėjimas pasiluosnėja. NUGA-TONE veikmė į širdį išaukia didesnę energiją jos įvairioms funkcijoms. Sveikstant po sunkios ligos, tai yra stebėtinai tonikas. Imkit NUGA-TONE šiandien. Persitirinkite šio toniko Naują galią. Mėnesio tyrimas tik už Vieną Dolerį. Paskes garantuotos arba pinigai grąžinama. Parduoda visi aptiekoriai.

Nuo užkietėjimo imkit—UGA-SOL — idealų Laisuosotoją vidurių 25c. ir 50c.

Kalėdos Lietuvoje

Reguliarūs, nuolatiniai išplaukimai per COPENHAGĄ. Visi kambariai iš lauko, su maudynėmis.

Informaciją klauskite pas vietinį agentą arba

AMERICAN SCANTIC LINE
75 State Street BOSTON

NOVENA

Prie

Sv. Pranciškaus Asyžiečio

Su

Trumpais Apmatymais Apie Jo Gyvenimą

Parašė Tėvas Hugolinus Storff, O. F. M.

Vertė K.

Šioji knygelė tinkama pasiskaitymui per visą laiką, o ypač šv. Pranciškaus Asyžiečio NOVENOS laiką.

KAINA TIK 15 CENTŲ SU PERSIUNTIMU (Šiųskite paštos ženkleliais)

PASTABA: Užsisakant didesnis skaičius duodama žymios nuolaidos

“DARBININKAS”

366 W. Broadway

So. Boston, Mass.

Rytinių Valstybių Žinios

Waterbury, Conn.

Lietuvių Studentų Pamokos

Pereitą penktadienį vėl prasidėjo lietuvių kalbos pamokos, kurios įvyksta Studentų kambariuose, senoje mokykloje, penktadienio vakarais nuo 7 valandos. Visi ir visos, kurie norite pramokti lietuviškai skaityti ir rašyti... o ypatingai High School studentai, kviečiami atsilankyti senoje mokykloje. Jums nieko nekainuos ir galite gražiai bei naudingai praleisti vieną valandą besimokydami gražios ir brangios mūsų lietuvių kalbos. Pamokos yra penktadienį vakarais, nes tai studentams patogiau... jų High Schools užsibaigia penktadienį po pietų ir jie mažai tada turi 'Home-Work', o mokyti lietuviškai tai kaip tik gerai. Matyti, kad ir svetimtaučiai domėsi lietuvių kalba, taigi jaunuoliai, jaunuolės jūs irgi susidomėkite mūsų senąja, gražiąja kalba. Imkite pavyzdį iš Lithuanian Catholic Crusaders, kurie turi savo klubą Bristol. Jie be bažnyčios, be lietuviško kunigo vado patys susėjo ir nutarė mokyti lietuviškai, ir dabar jiems syki į savaitę kunigas Karlonas važiuoja iš New Britain'o ir jie labai gerai mokosi. Tai mes waterburiečiai turėtume irgi naudotis proga.

Studentų Bowling League Atgarsiai

Aną vakarą buvo "extra" susirinkimas visų studentų ir studenčių, kurie norėjo bowlyti. Mes pernai ir užpernai turėjome labai vykusią lygą ir šįmet, matyti, irgi turėsime ir dar geresnę. Šįmet Lithuanian Catholics' Students' Bowling lygoj jau turime daugiau kaip 40, kurie pasirašė su mumis bowlyti. Pradedam bowlyti spalio 7 d., po pietų. 2 P. M., Švento Juozapo Bowling Alleys'ėse. Taigi visi bei visos studentės, kurie norite su mumis bowlyti šįmet, o ypatingai tie ir tos, kurie pernai ir užpernai su mumis bowlino, yra kviečiami tuojuos pasirašyti ir ateiti į alleys pirmą sekmadienį spalio mėn., t. y. spalio 7 d., 2 P. M.

Taipgi susirinkime išrinkta gabi komisija, kuri sugalvos visas teises (rules) ir mums tai patieks. Komisija sudaro šie: advokatas Balanda, Juozas Dubauskas, kunigas Kripas, Juozapas Pricevičius, Ludvika Jaudžminaitė, Macejauskaitė ir Petras Stokna. Aną antradienį p. Pricevičius namuose įvyko šios komisijos susirinkimas. Mes jau turime ke-

lia bowlininkus iš Oakville, kurie su mumis bowlys, o tu waterburietė-te gali lengviau pasirašyti, kaip pradėsi bowlyti, žinau, kad tau patiks, seksis, tu džiaugsies kaip ir anie ir dar prie to paremsi savo lietuvišką parapiją.

Studentų Fall Frolic Šokiai — Dance

Tame pačiame susirinkime nutarta galutinai, kad šokiai — Fall Frolic Dance įvyks Švento Juozapo par. Salėje lapkričio 10 d. (prieš Armistice Day) 8 val. Gros Black & Gold Orkestras, kuris kaip žinote grojo dėl CLC. Field Day Dance, ir kuri dažnai groja dėl lietuvių, nes moka angliškų ir lietuviškų šokių. Tam darbu išrinkta Komisija. Tikėtai jau atspausdinti ir parduvinėjami. Nusipirkite visi visos iš anksto, nes lapkričio mėnesį jau gana vėsus oras ir bus malonu šokti. Salė bus gražiai papuošta įvairiomis dekoracijomis.

Studentų Teatras

Neužilgo mano kviešti kunigą Joną Balkūną iš Maspeth, Long Island, dabartinį Studentų organizacijos Dvasios Vadą kalbėti apie studentus ir jų reikalus. Turėsime 'Movies', kuriuos nufilmavo Morkūnas laike seimo. Be to, jį sa nufilmavo kelionėje pas Jack Sharkey, Bostonie prie jo Tavern ir taip toliaus. O prie tos progos mes studentai manom pirmą kartą bandyti teatruoti. Kun. Kripas jau turi vieną parašę — "Tėtis rašo laiška į Krają". Tai vieno akto komedija ir manau, kad bus visiems suprantama ir gana juokinga. Jau praktikuojama. Taigi jaunime jei norite naudingai laiką praleisti, tai prisiraišykite prie Studentų Organizacijos. Tau mažai kas tuos, bet tu turėsi savo pinigų vertę, susipažinsi su kitais ir su kitomis studentais ir tuomet labiau prisiraiši prie savo mokslo ir knygu. Delko kartais studentai eina į High Schools vieną metą, kita ir paskui pameta? Delto, kad jie nedraugavo su lietuvišiais studentais, jie neturi draugu. Tėveliai, jūs ir rūpinkitės, kad jūsų vaikeliai - studentai prisiraišytų prie Studentų Organizacijos. Jeigu norite, kad jie sekmingai ir pilnai užbaigtų mokslus, tai tedraugauja su sau lygiais lietuvišiais — studentais. Nors žinoma draugauti ir su darbininkais žmonėmis nėra nuodėminga, bet mokslo užbaigimui ir pilniausiam pasisekimui, tai būtų gal pavojinga. Nes su ko-

kia kampanija sutapsi toks ir pats patapsi... taip pasaulis sprendžia. Studentai turėtų kuolabiausiai draugauti su studentais. Jie daug ką turi bendra ir bus idomiau tokiems dažnai sueiti, kurie supranta ir svaioja apie tuos pačius mokslo dalykus. Jaunuolis darbininkas turi daugiau pinigų ir atliekamo laiko ir jam reikia linksminis, o studentai paprastai neturi pinigų nei laiko ir su anais, rodos, nelabai galėtų draugauti. Taigi jei jaunuolis studentas prisirašys prie Studentų Organizacijos, tai jam užtikrinta mokslinė kampanija. Kas bus jo mokslui labai, labai naudinga.

Švento Vardo Draugijos Leidinys

Ir vėl, kaip kas mėnesį, išėjo Holy Name Bulletin. Labai gražūs viršeliai atvaizduojantieji Marianą, polį. Turinys gal dar gražesnis, negu pats Kolegijos vaizdelis. Yra visokių įvairių straipsnių ir eilių. Visi rašytojai lietuvių jaunuoliai. Spaudinama kas mėnesį iki tūkstančio ir prie Bažnyčios durų su knygutėmis paliktos ir žmonės pasiima. Dažniausiai trūksta. Straipsniai gražūs ir daro garbės lietuvių jaunuolių plunksnoms. Jis labai mėgstamas ir Waterbury American bei Commonweal ir kitų laikraščių, ir pavieniai asmenys reikalauja ir labai prašo, kad jo kiekvienas numeris juos pasiektų regulieriai. Sveikiname kunigą Gauronską, vedėją ir rašytojus.

L. I. P. Bowling League.

Aną savaitę L. I. P. arba Lithuanian Independent Political Club pradėjo savo bowling league ir season su 60 bowleriais. Taip kaip pernai lyga stipri ir turi visus lietuvius profesionalus bei bizniečius ir kitus. Komisija ta pati. Šerifas Jenušaitis, pirmininkas, Chappy (Kazys) Lasky, raštininkas ir Jonas Stokes, kasininkas ir paskui visi 10-ties tų kapitonas sudaro visą komisiją. Pirmą bolę metė kunigas klebonas J. J. Valantiejus ir L. I. P. klubo pirm. Tamas Matas. Kun. Valantiejus visus savo katalikus sveikino ir linkėjo visiems kuodaugiausiai "straikų", tik ne kaip teistilės, bet bowlerių - lošikų.

Pirmą vakarą nuotaika buvo kuogeriausio ir visi linksmi, kad galutinai nors ir linksma vasarėlė praėjo, visgi atėjo linksmas bowlinimo laikas. Valio L. I. P. nariai ir bowleriai, mes jums ir per šias laikraščio skiltis linkime kuodaugiausiai "straikų" ir "spares". Pereitą savaitę

lucky numerį turėjo Jonas Lesūnaitis ir laimėjo dolerį. Kas bus next? Jonas Vaitukaitis padarė High Three, o Mažaika iš Naugatuck padarė High Single. Matyti, kad labai daug iš jų gavo gerą pradžią, padarė daugelis 100 average ar daugiau.

Tenai bowlinga tokie garšūs žmonės, kaip advokatai Broniška ir Balanda, daktarai Hill ir Colney, dentistai Zemantauskas ir Selenas, vaištininkai Kenaussis ir Bendleris, šerifas Jenušaitis ir leitenantas Matas Balanda, bizniečiai Stokes, Bradūnas, Šukaitis ir jų visa eilė, garbatoriai Diefininkas ir Stokes ir daug kitų visų negaliu išvardinti, bet laiks nuo laiko apie juos visus ir jų pasižymėjimus parašysiu. Vienu žodžiu, tai lietuvių smetonėlė bowlinga ir remia parapiją ir savo sveikatą stiprina, nes ištikrųjų anot iškabų, kurios randasi bowling alleys tai: "Try bowling for whatever ails you". Reiškia bowlyti yra sveika, nes sveikiau si ir gudriausi bei mokyčiausi lietuvių kas žiemą bowlinga. Tai yra pavyzdys visiems lietuviams, jeigu norite būti sveikas ir raudonas eikite į St. Joseph's Bowling Alleys ir persitikrinti. Visuomet rasi progos bowlyti, kuomet lygos nebowlina. Lygos bowlinga kas pirmadienio antradienio, trečiadienio, ketvirtadienio, penktadienio po pietų.

Lietuvių Radio Valanda.

Kaip jau senai žinote ir Waterbury'io lietuvių ir apylinkės lietuvių džiaugias lietuvių radio WATR programa šeštadienį po pietų pusę po dviejų, vadovaujant profesorui Aleksandrui Aleksiui. Programos vis darosi įvairesnės ir geresnės ir tikrai daro lietuviams garbę. Aną šeštadienį choras, pritariant Norbertui Aleksiui, taip gražiai sudainavo Sasnausko 'Karvelėlį'. Visi džiaugiasi ir kompozitorius gauna daug komplimentų laiškais ir prašymų naujų dainelių ir tt. Paskui pasirodė naujas kvartetas ir orkestras Young Melodians kaskart naujas polkas groja tik dar trūksta valcų... yra tokių gražių kaip tai "Mylimoji", "Saulėlei Nusileidžiant", "Varpeliai" ir tt. Galima būtų įtraukti ir daugiau. Bet kaip sakiau, labai sparčiais žingsniais eina pirmyn ir reikia prisipažinti, kad choras ir visi labai garbės daro lietuviams ir begalo malonų klausytis. Tai nuopelnai prof. Aleksio, jo choro ir dalyvių, bet neturime pamiršti ir tų biznierių, kurių skelbimai ir parėmimas padarė tai radio lietuvių valandą galima. Tai septyni: Brasc-

co Bottling Co., Brooklyn Baking Co., Joe's Tire Shop, Dr. Colney, Vincas Visockis iš Prospect, Vincas Vytyrus ir vaistinininkas Adolfas Sebrinskas. Lietuviai, jeigu viršminėti lietuvių leidžia pinigus dėl radio valandos ir suteikia galimybės mums radijo valandą turėti, klausytis, lietuvių muzikos bei kalbų, taip, rodos, turėtume juos visus remti, nes be jų ir jų skelbimų greičiausiai neturėtume lietuvių radio valandos.

Lietuvių Radio Valandos vadai, dalyviai ir rėmėjai! Sveikinam jus už tokią gražų darbą, o ypatingai komp. Aleksi, kuris taip gabi veda ir tvarko programą. Tęskite tą gražų kultūros darbą, mes eiliniai lietuvių remime kiek galima juos visus ir lietuvių radio valandą. Rašykime laiškus komp. Aleksiui C/O WATR Radio Station, Lithuanian Variety Hour, prašykite dainelių ir muzikos ir pagirkite, jeigu patinka. Nes tie biznierių spres iš mūsų laiškų kaip ilgai laikyti lietuviams 'on the air'. Taip tai visi atliksime gražų lietuvių, meno ir biznio darbą ir patys džiaugsimės, ir svetimtaučiai pažins mus ir mūsų muziką ir pamylės. Labai daug girdėjau nuo lietuvių ir svetimtaučių komplimentų Lietuvių Radio valandai! Keep it up!

Šiomis dienomis apsivedė šios lietuviškos porėlės: Jonas Lukšas su p-le Elena Jesutis. Švento Juozapo par. bažnyčioje. Šliūba suteikė jaunikačio brolių, kunigas dr. Pijus Lukšas, M. S. LaSalette Kolegijos profesorius. Jam asistavo kunigai Gauronskas — diakonu ir kunigas Krinas — sub-diakonu.

Albertas Enemaitis iš Naugatuck su Ona Patašite iš Waterbury. Šliūba suteikė kunigas Kripas. Ernestas Pakulis su Juze Jonikas. Šliūba davė klebonas kun. Valantiejus. Neužilgo ansives Jonas Vilimavičius iš Oakville su p-le Patdicija Jesulaitis.

Šioms lietuviškomis porėlėms linkime kuogeriausios laimės. Būsime laimingi, jeigu apsivesite ir pasiliksiti lietuvišiais ir katalikais. Šių gražių lietuvių porėlių lai būna ir pavyzdys kitoms ir kitiems apsisvesti su savaisiais lietuvišiais ir Bažnyčioje. Kituose mažesniuose miestuose dažnai matyti, kad lietuvių su svetimtaučiais ar nekatalikais apsiveda, bet ačiū Dievui Waterburyj lietuvių daugumoje gražiai lietuviškai ir katalikiškai apsiveda. Nieko geresnio negalėčiau palinkėti jaunuoliams visur ne tik Waterbury, kad jie sektų savo brolių ir sesučių (aukščiau minėtų) gražų

lietuvišką ir katalikišką pavyzdį.

Šiomis dienomis teko lankytis Boston'o ir Worcester'io apylinkėje. Tenai bebūdami su daktaru Aukštakalniu praleidome daug linksmy valandžių. Užsukome į "Darbininką" ir radome poną A. F. Kneizį ir kitus kaip bites besidarbuojančius. Sužinojome linksma žinutę, kad ir Darbininkas mano nepasiduoti Waterbury'ui, ir žada turėti Radio lietuvių valandą. Tai puikus sumanymas, ir linkime Darbininkui geriausio pasisekimo.

Paskui gavome linksma žinutę, kad pas kunigą Petraitį, Worcester'yj, įvyksta tą patį vakarą parapijos vakarienė. Iš Bostono nuvykome Worcester'in ir radome vaišingus ir linksmais veidais worcesteriečius. Salė buvo pilna, kalbėtojų bei dainininkų labai daug. Taip tai malonu matyti, kad lietuvių katalikai ne tik Waterburyj, bet ir kitur veikia ir gražiai darbuojasi su savo klebonais. Valio!

NEWARK, N. J.

Rugsėjo 23 dieną, mūsų par. bažnyčioje, įvyko retos iškilmės, tai jauno kunigo Juozo Vaskevičiaus MIC, kuris tik ką parvyko iš Romos pirmos įskilmingosios šv. Mišios, savo gimtinėje parapijoje. Pamokslą lietuviškai pasakė kun. dr. Jonas Navickas MIC. Anglų kalba pamokslą pasakė, primicijanto buvęs mokytojas iš šv. Benedikto High School — kun. Vilius, O. S. B. Laike šv. mišių šv. Cecilijos choras, ved. A. Stanšauskui, gražiai giedojo. Po mišių naujas kunigas suteikė visiems savo palaiminimą.

Vakare įvyko iškilminga vakarienė, parapijos salėje. Žmonių buvo pusėtinai. Vakariene surengė Sąjungietės, ir jos aptarnavo. Toastmasteriu buvo kleb. kun. Ig. Kelmelis. Kalbėjo svečiai kunigai: kun. J. Valantiejus, iš Waterbury, Conn., kun. J. Kėrneža, kun. J. Šeštokas, kun. J. Petraitis, kun. P. Vanagas, kun. J. Kinta, kun. S. Skruodenis ir kun. dr. J. Navickas, MIC. Lietuvos vice-konsulas p. P. Daužvardis ir kiti svietiškiečiai. Baigiant programą pats primicijantas prabilo gražia lietuvių kalba, kurios buvo gražu klausyti, kad čia gimęs ir augęs

jaunikaitis, o taip gražiai kalba lietuviškai. Tai pavyzdys visiems, kurių vaikams laužytu žargonu lietuvių kalbą vartoja.

Jau antras jaunikaits iš mūsų parapijos tampa kunigu, o dar trys yra seminarijoje. Vakariene rengėjai apdovanojo kun. Juozą. Pabaigoje pasveikino šeiminkinių ir sąjungiečių vardu p. Demskienė. Ir taip visi linksmi skirstėsi į namučius besidalindami išpūdziais iš kunigo Juozo primicijų. Tai tegul bus mūsų kolonijos kaikiurims pavyzdys, o ypač tiems, kurie daug rūpinasi svetimu jaunimu, o pamiršta savąjį.

Sveikiname jauną kunigą ir linkime ilgiausių metų.

Teko nugirsti, kad jaunimas, vadovaujant šv. Cecilijos chorui, rengiasi paminėti KRAŽIŲ SKERDYNIŲ 40 metų sukaktį, lapkr. 11-tą dieną. Taipgi choro metinei šokiai įvyks lapkr. 17 dieną. Visi paremkime.

"Darbininkas" priima 1934 m. Lietuvos Paskolos Bonų kuponus už prenumeratas ir knygas už pilną jų vertę. Nukirpę 1934 m. kuponą siųskite

Telefonas: Plaza 1350.
JONAS GREBLIAUKAS
Graborius ir Balsamuotojas
423 S. PACA STREET,
BALTIMORE, MD.

NOTARY PUBLIC Telefonas: STagg 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS
GRABORIUS
660 Grand Street,
BROOKLYN, N. Y.

Pulkiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai. Nuludimo valandų kreipkitės pas mus. Patarnavimas yra užtikrintas ir už priėmimą kainą.

Telephone STagg 2-4400
NOTARY PUBLIC
ALEKS. RADZEVIČIUS
GRABORIUS
402 Metropolitan Ave.
BROOKLYN, N. Y.
Priešais Apreiškimo parapijos Bažnyčią
Parsamdau Automobilius Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems pokyliams.

ISIGYK SAU NAMUS
I metus laiko NAMAI PABRANGS dvigubai. Išmintingi žmonės žino perka dabar. PIRK ir tu! Turime visokių namų: didelių, mažų, be ir su garadais ir darželiais. Visose lietuvių apgyventose vietose — Brooklyn, Bronx, Maspeth ir kitur. PARODOME PIGIAI ir ant lengvų sąlygų. GALIMA PAPIRKTI UŽ MAŽĄ \$500 pradinį ĮMOKEJIMĄ. Likutis kaip randa. Nepaileisk šios progos! ATEIK ar RAŠYK: SAMAS WITTE — Advokatas ir ANDRIUS FRANCIS — Lietuvių Skyriaus Vedėjas 1440 BROADWAY, New York, Room 2160 arba telefonuook Pennsylvania 6-8378. Atmink: SAVAS PAS SAVUOSIUS gauna sąžiningą patarnavimą!

CHAS. B. KUČAUSKAS
LIETUVIS GRABORIUS ir Balsamuotojas
637 S. Paca St.
Baltimore, Md.
Laidotuvių patarnauju gerai ir pigiai. Pagrabus paruošiu. Nuo 75—100—150 ir aukščiau.
Tel. — South 0083